

A soccer referee in a yellow shirt is shown in a close-up, pointing forward with his right hand. He is wearing a black wristband on his left wrist and a black watch on his right wrist. A microphone is clipped to his ear. The background is a blurred crowd of spectators. In the top right corner, there is a blue triangle containing the word 'FIFA' in white. In the bottom right corner, there is a white diagonal line, and below it, the text 'ПРАВИЛА ГРИ' and '2015/2016' is displayed.

FIFA

**ПРАВИЛА
ГРИ**

2015/2016

ПРАВИЛА ГРИ

2015/2016

Затверджені Міжнародною Радою футбольних асоціацій
Цей буклет не може бути перевиданий або перекладений іншими мовами
ні повністю, ні частково без дозволу IFAB
Видання Міжнародної федерації футболу
Fifa-Strasse 20, 8044 Zurich, Switzerland

Переклад на українську мову санкціонований ФІФА 27 вересня 2012 року
і виконаний Федерацією футболу України

МІЖНАРОДНА РАДА ФУТБОЛЬНИХ АСОЦІАЦІЙ (IFAB)

Адреса:

Aurorastrasse 100
8032 Zurich
Switzerland

Телефон:

+41-(0)43-222 7126

Email:

info@theifab.com

Інтернет:

www.theifab.com

Члени Ради:

Футбольна асоціація Англії
Футбольна асоціація Шотландії
Футбольна асоціація Уельсу
Футбольна асоціація Північної Ірландії
Міжнародна федерація футболу (ФІФА)

ПРИМІТКА ЩОДО ПРАВИЛ ГРИ

Модифікації

За умови згоди відповідних національних асоціацій і збереження всіх принципів цих Правил допускаються модифікації в застосуванні Правил у матчах серед футболістів віком до 16 років, жіночих команд, команд ветеранів (вік гравців більше 35 років) та гравців з обмеженими можливостями.

Частково або повністю допускаються наступні модифікації у відношенні:

- розмірів поля для гри
- розмірів, ваги та матеріалу м'яча
- ширини та висоти воріт
- тривалості гри
- числа замін

Інші модифікації допускаються тільки з дозволу Міжнародної Ради.

Чоловіки та жінки

Для спрощення викладення в тексті Правил усі поняття та визначення, пов'язані з арбітрами, асистентами арбітра, гравцями та офіційними особами, однаковою мірою стосуються як чоловіків, так і жінок.

Офіційні мови

Від імені Міжнародної Ради футбольних асоціацій ФІФА видає Правила гри англійською, французькою, німецькою та іспанською мовами. У випадку будь-яких розбіжностей у текстах цих Правил гри переважну силу має варіант тексту в англійській редакції.

Умовні позначення

| — нові зміни Правил гри.

Сторінка	Правило
6	1 – Поле для гри
15	2 – М'яч
17	3 – Число гравців
21	4 – Екіпірування гравців
24	5 – Арбітр
28	6 – Асистенти арбітра
29	7 – Тривалість матчу
30	8 – Початок та поновлення гри
33	9 – М'яч у грі та не у грі
34	10 – Метод визначення зарахування голу
35	11 – Положення «поза грою»
36	12 – Порушення та неналежна поведінка
40	13 – Штрафний та вільний удари
44	14 – Одинадцятиметровий удар
48	15 – Вкидання м'яча
50	16 – Удар від воріт
52	17 – Кутовий удар
54	Процедури визначення переможця матчу або зустрічей вдома та на виїзді
56	Технічна площа
57	Четвертий арбітр та резервний асистент арбітра
59	Інтерпретація Правил гри та рекомендації для арбітрів

Поверхня поля

Матчі можуть проводитися на природному або штучному покритті відповідно до регламенту змагань.

Штучне покриття має бути зеленого кольору.

При проведенні матчів змагань національних збірних асоціацій-членів ФІФА або матчів міжнародних клубних змагань на штучному покритті воно має відповідати вимогам Концепції якості для футбольного покриття або Міжнародному стандарту для штучних газонів, якщо тільки ФІФА не надасть особливого дозволу.

Розмітка поля

Поле для гри має мати форму прямокутника та розмічатися лініями. Ширина цих ліній входить у розмір площ, які вони обмежують.

Дві довгі лінії, що обмежують поле, називаються боковими лініями. Дві коротші лінії називаються лініями воріт.

Поле для гри розділяється на дві половини за допомогою середньої лінії, яка з'єднує середини двох бокових ліній.

Посередині середньої лінії розташована центральна позначка, навколо якої проводиться коло радіусом 9,15 м (10 ярдів).

За межами поля для гри на відстані 9,15 м (10 ярдів) від дуги кутового сектору та під прямим кутом до ліній воріт і бокових ліній можуть бути зроблені позначки, щоб визначити місце розташування гравців команди, що захищається, під час виконання кутового удару.

Розміри

Довжина бокової лінії має бути більше довжини лінії воріт.

Довжина (бокова лінія):	мінімум	90 м
	максимум	120 м
Ширина (лінія воріт):	мінімум	45 м
	максимум	90 м

Ширина цих ліній має бути однаковою – не більш як 12 см.

Для міжнародних матчів

Довжина:	мінімум	100 м
	максимум	110 м
Ширина:	мінімум	64 м
	максимум	75 м

Площа воріт

Із точок на лінії воріт, розташованих на відстані 5,5 м від внутрішньої сторони кожної зі стійок воріт, під прямим кутом до лінії воріт проводяться два відрізки довжиною 5,5 м. Кінці цих відрізків з'єднуються лінією, що паралельна до лінії воріт. Побудований у такий спосіб прямокутник називається площею воріт.

Штрафна площа

Із точок на лінії воріт, розташованих на відстані 16,5 м від внутрішньої сторони кожної зі стійок воріт, під прямим кутом до лінії воріт проводяться два відрізки довжиною 16,5 м. Кінці цих відрізків з'єднуються лінією, що паралельна до лінії воріт. Побудований у такий спосіб прямокутник називається штрафною площею.

У межах кожної штрафної площі на відстані 11 м від лінії воріт та однаковій відстані від стійок воріт наноситься 11-метрова позначка.

За межами кожної штрафної площі проводиться дуга кола радіусом 9,15 м (10 ярдів), центром якої є 11-метрова позначка.

Флагштоки

Флагшток висотою не менше 1,5 м з незагостреним кінцем та полотнищем прапора встановлюється на кожному куті футбольного поля.

Флагштоки з полотнищем прапора також можуть встановлюватися навпроти кожного кінця середньої лінії за межами поля на відстані не менше 1 м від бокової лінії.

Кутовий сектор

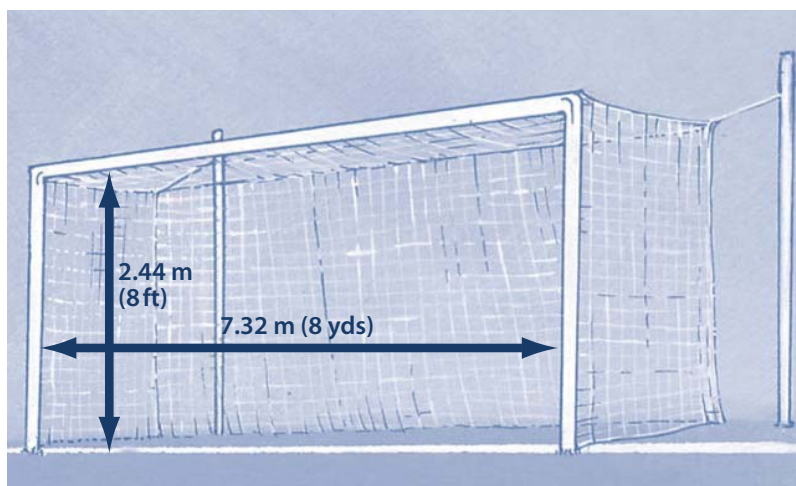
Від кожного кутового флагштока у межах поля для гри проводиться дуга, що становить чверть кола радіусом 1 м.

Ворота

Посередині кожної лінії воріт встановлюються ворота.

Вони складаються з двох вертикальних стійок, розташованих на однаковій відстані від кутових флагштоків та зверху з'єднаних горизонтальною поперечиною. Стійки та поперечина мають бути виготовлені з дерева, металу чи іншого затвердженого матеріалу. Форма їх перетину має бути квадратною, прямокутною, круглою або еліптичною, та вони повинні бути безпечні для гравців.

Відстань між стійками дорівнює 7,32 м, нижній край поперечини знаходиться на відстані 2,44 м від поверхні землі.

10 ПРАВИЛО 1. ПОЛЕ ДЛЯ ГРИ

Розташування стійок воріт щодо лінії воріт має відповідати ілюстрації, що зазначена нижче.

Якщо у стійок воріт квадратна форма зрізу (якщо дивитися зверху), їхні бокові поверхні мають бути паралельними або перпендикулярними щодо лінії воріт. Бокові поверхні поперечини воріт мають бути паралельними або перпендикулярними щодо поверхні поля.

Якщо у стійок воріт еліптична форма зрізу (якщо дивитися зверху), то найдовша вісь має бути перпендикулярною щодо лінії воріт. Найдовша вісь поперечини воріт має бути паралельною щодо поверхні поля.

Якщо у стійок воріт прямокутна форма зрізу (якщо дивитися зверху), то найдовша бокова поверхня має бути перпендикулярною щодо лінії воріт. Найдовша бокова поверхня поперечини воріт має бути паралельною щодо поверхні поля.

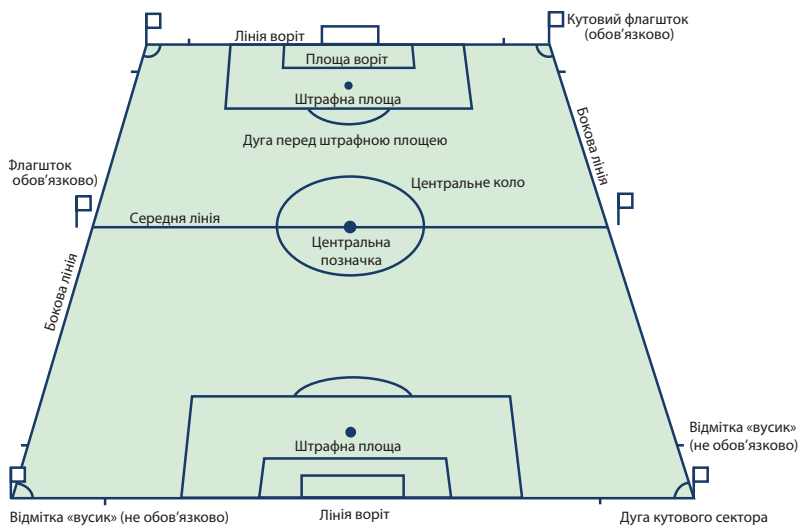
Обидві стійки та поперечина мають однакову ширину та товщину (не більше 12 см). Лінії воріт повинні мати таку ж ширину, як і стійки з поперечиною. До воріт та поверхні землі за ними можуть бути прив'язані сітки за умови, що вони належним чином закріплені та не заважають діям воротарів.

Стойки та поперечина мають бути білого кольору.

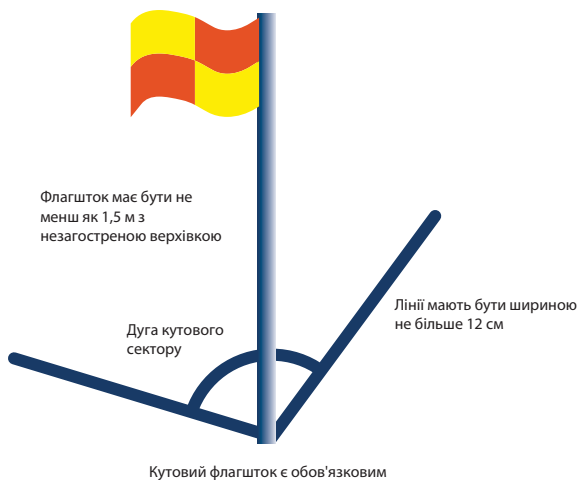
Безпека

Ворота мають бути надійно закріплені на землі. Переносні ворота можна використовувати тільки тоді, коли вони відповідають цій вимозі.

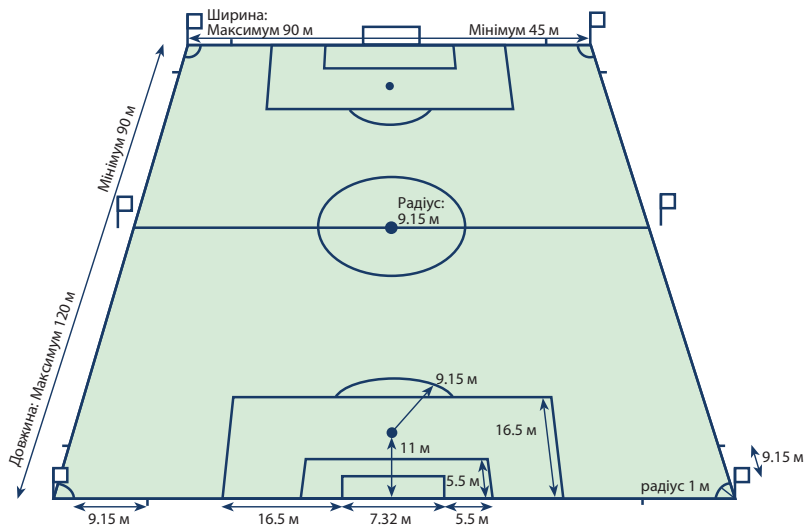
ПОЛЕ ДЛЯ ГРИ

Кутівий флагшток

Розміри в метричній системі

Рішення Міжнародної Ради

Рішення 1

За наявності технічної площі вона має відповідати вимогам, прийнятим Міжнародною Радою та включеним у розділ цього буклету, під заголовком «Технічна площа».

Рішення 2

Технологія лінії воріт

У випадках, коли використовується технологія лінії воріт (GLT), можна дозволити модернізувати каркас воріт. Модернізація має відповідати технічним характеристикам, передбаченим Програмою якості ФІФА стосовно GLT, та поданому вище опису «Ворота».

Матеріал та технічні дані

М'яч

- має форму сфери;
- виготовлений зі шкіри або іншого придатного матеріалу;
- має довжину кола не більше 70 см і не менше 68 см;
- має вагу перед початком матчу не більше 450 г та не менше 410 г;
- має надлишковий тиск над рівнем моря у межах 0,6 — 1,1 атм (600 — 1100 г/см²).

Заміна пошкодженого м'яча

Якщо м'яч розірвався або втратив свою форму, знаходячись у грі, тоді:

- слід зупинити гру;
- після заміни м'яча гра поновлюється «спірним м'ячем» у тому місці, де зафіксовано пошкодження попереднього м'яча, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр вкидає «спірний м'яч» на лінії площі воріт, що паралельна лінії воріт у місці, найближчому до місця, де перебував ігровий м'яч, коли гра була зупинена.

Якщо м'яч розірвався або втратив свою форму при виконанні 11-метрового удару або при виконанні ударів з 11- метрової позначки в той момент, коли він зрушився з місця та перш ніж його торкнеться будь-який гравець або він потрапить у поперечину чи стійку воріт, то

- 11-метровий удар слід перебити.

Якщо м'яч порвався або втратив свою форму у той момент, коли вийшов із гри та призначено початковий удар, удар від воріт, кутовий, вільний, штрафний або 11-метровий удар або має бути вкидання м'яча із-за бокової лінії, тоді:

- гра поновлюється відповідним чином.

Під час матчу м'яч не може бути замінений без відома арбітра.

Рішення Міжнародної Ради

Рішення 1

Як доповнення до вимог Правила 2, для матчів офіційних змагань, які проводяться під егідою ФІФА або континентальних конфедерацій, визнається м'яч, якщо на ньому нанесено одне з таких маркувань:

- FIFA Quality PRO
- FIFA Quality
- IMS – INTERNATIONAL MATCHBALL STANDARD

М'ячі, що мають попередні знаки якості, такі як «FIFA APPROVED», «FIFA INSPECTED» або «INTERNATIONAL MATCHBALL STANDARD» можуть використовуватися у вищезазначених Змаганнях до липня 2017.

Такий напис на футбольному м'ячі означає, що він пройшов офіційні випробування та відповідає спеціальним технічним вимогам, які відрізняються для кожної категорії, у доповненні до обов'язкового мінімуму вимог, регламентованих Правилем 2. Перелік додаткових вимог, установлених для кожної із зазначених категорій, має бути схвалений Міжнародною Радою футбольних асоціацій. Список організацій, які проводять тестування м'ячів, передається для затвердження до Виконкому ФІФА.

До того ж асоціації-члени ФІФА, які проводять змагання, мають право вимагати у своєму регламенті використання м'ячів з будь-яким із трьох зазначених вище типів маркування.

Рішення 2

У матчах змагань, проведених під егідою ФІФА, континентальних конфедерацій та асоціацій-членів ФІФА, забороняється використовувати будь-якого типу комерційну рекламу на футбольних м'ячах. На поверхні м'яча можуть бути нанесені емблема змагання, назва організації, яка проводить змагання, і дозволений торговий знак фірми-виробника. Однак розміри та число подібних знаків можуть бути обмежені регламентом змагання.

Рішення 3

Технології лінії воріт

У випадках, коли використовується технологія лінії воріт (GLT), дозволяються м'ячі з інтегральною технологією, але на них має бути нанесено маркування «FIFA APPROVED», «FIFA INSPECTED» або «INTERNATIONAL MATCHBALL STANDARD» (див. «Рішення 1»).

Число гравців

У матчі беруть участь дві команди, у кожній з яких не більше 11 гравців. Один з гравців є воротарем. Матч не можна починати, якщо в одній з команд виявиться менше семи гравців.

Кількість замінів

Офіційні змагання

У будь-якому матчі офіційного змагання, організованого під егідою ФІФА, конфедерацій або асоціацій-членів ФІФА, дозволяється заміна не більше трьох гравців.

У регламенті змагань має зазначатися, яку кількість запасних може бути заявлено – від трьох до максимум дванадцяти.

Інші матчі

У матчах за участю національних збірних команд «А» дозволяється проводити, максимум, до шести замінів.

В усіх інших матчах можна проводити більшу кількість замінів, за умови, що:

- обидві зацікавлені команди дійшли згоди щодо максимальної кількості замінів;
- арбітр поінформований про цю домовленість до початку матчу.

Якщо арбітр не буде поінформований або сторони не домовились щодо кількості замінів до початку матчу, то дозволяється використовувати не більше шести замінів.

Зворотні заміни

Використання зворотних замінів дозволено лише на найнижчих рівнях футболу (масовий / розважальний), з дозволу відповідної асоціації.

Процедура заміни

В усіх матчах прізвища запасних гравців мають бути занесені в рапорт арбітра до початку матчу. Будь-який запасний гравець, незанесений у рапорт арбітра до цього часу, не має права брати участь у грі.

Для заміни гравця запасним необхідно виконати такі умови:

- арбітр повинен бути поінформований про намір проведення заміни;
- запасний гравець має право вийти на поле тільки за сигналом арбітра та тільки після того, як гравець, якого він замінює, залишить поле;
- запасний гравець виходить на поле тільки на середній лінії та під час зупинення гри;
- заміна вважається здійсненою, коли запасний гравець виходить на поле;
- із цього моменту запасний гравець стає гравцем основного складу, а гравець, якого замінили, перестає ним бути;
- гравець, якого замінили, більше не має права брати участь у грі, крім тих випадків, коли зворотні заміни дозволені;
- право арбітра накладати стягнення поширюється на всіх запасних гравців незалежно від того, виходили вони на поле, чи ні.

Зміна воротаря

Будь-який з гравців на полі може помінятися місцями з воротарем за умови, якщо:

- арбітр заздалегідь поінформований про таку зміну;
- зміна воротаря відбувається під час зупинки гри.

Порушення та покарання

Якщо запасний або замінений гравець виходить на поле без дозволу арбітра, тоді:

- гру слід зупинити (але не одразу, якщо запасний або замінений гравець не перешкоджає гри);
- арбітр попереджає гравця за неспортивну поведінку та змушує його залишити межі футбольного поля;
- якщо арбітр зупинив гру, вона поновлюється вільним ударом на користь команди суперника з місця, де перебував м'яч на момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо заявлений запасний гравець виходить на поле замість заявленого гравця основного складу перед початком матчу і арбітр заздалегідь не поінформований про таку заміну:

- арбітр дозволяє заявленому запасному гравцю продовжувати матч;
- дисциплінарні санкції у відношенні заявленого запасного гравця не застосовуються;
- кількість визначених замін для команди-порушника не скорочується;
- арбітр доповідає про інцидент у відповідні інстанції.

Якщо гравець поміняється місцями з воротарем без дозволу арбітра, тоді:

- арбітр продовжує гру;
- арбітр попереджає гравців у найближчий момент, як тільки м'яч вийде з гри.

У випадку будь-яких інших порушень цього Правила:

- гравці отримують попередження;
- гра поновлюється вільним ударом, який виконується гравцем команди суперника з місця, де перебував м'яч на момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Вилучення гравців основного складу та запасних

Гравець, вилучений з поля до початкового удару, може бути заміненим тільки одним із заявлених запасних.

Заявлений запасний гравець, вилучений до початкового удару або після початку гри, не може бути заміненим.

Безпека

Гравець не повинен використовувати у своїй екіпіровці або носити будь-які предмети, що можуть наразити на небезпеку як себе самого, так і іншого гравця (це також стосується будь-яких ювелірних виробів).

Основна екіпіровка

До комплекту основної, обов'язкової екіпіровки гравця входять такі окремі предмети:

- футболка або сорочка – якщо під футболку або сорочку вдягнена ще майка, то її рукава мають бути однакового кольору з рукавами футболки чи сорочки;
- шорти – якщо під шорти одягнені ще труси або рейтузи, то вони мають бути однакового кольору із шортами;
- гетри – якщо стрічка або подібний матеріал накладається зверху, він має бути такого самого кольору, як і та частина гетрів, на які його накладають;
- щитки;
- взуття.

Щитки

- мають повністю прикриватися гетрами;
- мають виготовлятися з гуми, пластмаси або інших замінників;
- забезпечують надійний ступінь захисту.

Колір

- Дві команди повинні носити екіпіровку таких кольорів, яка відрізняється одна від одної, а також арбітрів та їх асистентів;
- Кожен воротар повинен носити екіпіровку такого кольору, яка відрізняє його від інших гравців, арбітрів та їх асистентів.

Порушення та покарання

У випадку будь-якого порушення Правила 4:

- гру зупиняти не обов'язково;
- арбітр змушує гравця залишити поле і привести до належного вигляду свою екіпіровку
- відразу, як тільки м'яч вийде з гри, гравець повинен залишити поле, аби привести свою екіпіровку до належного вигляду, якщо тільки до цього моменту неполадки в екіпіровці не було усунено;
- гравець, якого арбітр змусив залишити поле для приведення свого екіпірування до належного вигляду, може повернутися на поле тільки з дозволу арбітра;
- перед поверненням гравця на поле арбітр повинен перевірити його екіпіровку;
- гравцю дозволяється повернутися одразу, коли м'яч вийде з гри.

Якщо гравець, відправлений за межі поля за порушення цього Правила, повертається на поле без дозволу арбітра, то його необхідно попередити.

Поновлення гри

Якщо гра була зупинена арбітром для того, щоб винести гравцю попередження, тоді:

- вона поновлюється вільним ударом, який виконується гравцем команди суперника з місця, де перебував м'яч на момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Рішення Міжнародної Ради

Рішення 1

Основна обов'язкова екіпіровка

На основній, обов'язковій екіпіровці не має бути жодних гасел, висловів чи зображень політичного, релігійного чи приватного змісту.

Організатор змагань або ФІФА застосовує покарання до команди гравця, у якого на основній обов'язковій екіпіровці розміщені гасла, вислови чи зображення політичного, релігійного або приватного змісту.

Натільна білизна

Гравці не повинні демонструвати натільну білизну, на якій розміщені політичні, релігійні чи приватні гасла, вислови або зображення, чи реклама, крім логотипа виробника екіпіровки.

Організатор змагань або ФІФА застосовує покарання до гравця / команди гравця, який демонструє натільну білизну із гаслами, висловами або зображеннями політичного, релігійного або приватного змісту, чи рекламою, крім логотипа виробника екіпіровки.

Повноваження арбітра

Кожен матч контролюється арбітром, який має виняткові повноваження щодо забезпечення дотримання Правил гри в тому матчі, на який він був призначений.

Права та обов'язки

Арбітр

- стежить за точним дотриманням Правил гри;
- контролює матч у співпраці з асистентами арбітра і там, де це можливо, із четвертим арбітром;
- стежить за тим, щоб м'яч відповідав вимогам Правила 2;
- стежить за тим, щоб екіпіровка гравців відповідала вимогам Правила 4;
- здійснює хронометраж і веде облік матчу;
- на свій розсуд у випадку будь-якого порушення Правил гри зупиняє, перериває або зовсім припиняє матч;
- зупиняє, перериває або зовсім припиняє матч через усякого роду стороннє втручання;
- зупиняє гру, якщо, на його думку, гравець отримав серйозну травму, і забезпечує його переміщення за межі поля. Травмований гравець може повернутися на поле тільки після поновлення матчу;
- продовжує матч доти, поки м'яч не вийде із гри, якщо, на його думку, гравець отримав незначне пошкодження;
- вживає заходів, щоб гравець, у якого тече кров з-під пов'язки, залишив поле. Гравець може повернутися у гру тільки з дозволу арбітра, який повинен переконатися, що кровотечу зупинено;
- не зупиняє гру, якщо команді, проти якої здійснено порушення Правил, це йшло на користь, та карає попереднє порушення, якщо надану перевагу не вдалося використати;
- карає гравця, який одночасно здійснив більше одного порушення, за більш серйозне порушення;
- вживає дисциплінарних заходів, якщо гравець вчинив порушення, що карається попередженням або вилученням з поля. Арбітр не зобов'язаний вживати негайних заходів, але він повинен обов'язково покарати винуватого гравця у найближчий час, як тільки м'яч вийде із гри;
- вживає заходів до офіційних осіб команди, які поведуться

некоректно, і має право вилучити їх з поля та безпосередньо з прилеглої до нього території;

- вживає заходів відповідно до повідомлень асистентів арбітра щодо інцидентів, яких він сам не помітив;
- стежить за тим, щоб ніхто зі сторонніх осіб не виходив на поле;
- поновлює гру після її зупинки;
- надає в організацію, яка проводить змагання, рапорт матчу, де міститься інформація про усі дисциплінарні покарання, прийняті відносно гравців і/або офіційних осіб команди та будь-яких інших інцидентів, що трапилися до, під час та після закінчення матчу.

Рішення арбітра

Рішення арбітра за всіма фактами, пов'язаними з грою, включаючи зараховане або не зараховане взяття воріт та результат матчу, є остаточними.

Арбітр може змінити своє рішення тільки в тому випадку, якщо він усвідомить його помилковість або, порадившись з асистентом арбітра, або четвертим арбітром, за умови, що гру не було поновлено або матч було завершено.

Рішення Міжнародної Ради

Рішення 1

Арбітр (або, залежно від обставин, асистент арбітра, або четвертий арбітр) не несе відповідальності за:

- будь-яку травму, отриману гравцем, офіційною особою команди або глядачем;
- будь-який збиток, нанесений будь-якому майну;
- будь-які інші витрати, понесені приватною особою, клубом, компанією, асоціацією чи іншою організацією, які з'явилися або можуть з'явитися внаслідок будь-якого рішення, прийнятого в рамках Правил гри, або звичайної процедури, пов'язаної з проведенням і арбітражем матчу.

До подібних рішень належать:

- рішення, що стан футбольного поля або територія навколо нього, або погодні умови дозволяють або не дозволяють проводити матч;
- рішення про скасування матчу з будь-якої причини;
- рішення про стан обладнання футбольного поля й м'яча, що використовується під час матчу;
- припиняти або продовжувати матч через втручання глядачів або у зв'язку з будь-яким безладдям, що виникло на секторах стадіону для глядачів;
- зупиняти або не зупиняти гру для евакуації травмованого гравця з метою надання йому медичної допомоги;
- рішення про обов'язкову евакуацію травмованого гравця з поля для надання йому медичної допомоги;
- дозволити або заборонити гравцю носити деякі предмети одягу або екіпіровки;
- рішення (якщо це перебуває в його компетенції) дозволити або заборонити особам (зокрема керівникам команд, працівникам стадіону, службовцям охоронних органів, фоторепортерам або іншим представникам засобів масової інформації) перебувати поряд з футбольним полем;
- будь-які інші рішення, прийняті відповідно до Правил гри або в рамках своєї компетенції, передбачених статутами ФІФА, континентальних конфедерацій, асоціацій-членів ФІФА або професійних ліг, а також регламентом змагання.

Рішення 2

У турнірах або змаганнях, де на кожний матч призначається четвертий арбітр, його права та обов'язки мають відповідати інструкціям, затвердженим Міжнародною Радою, що містяться у цій брошурі.

Рішення 3

Технологія лінії воріт

У випадках, коли використовується технологія лінії воріт (GLT) (відповідно до регламенту змагань), арбітр зобов'язаний перевірити функціонування технології перед початком матчу. Тести, що мають бути виконані, викладено в Посібнику з тестування Програми якості ФІФА стосовно GLT. Якщо технологія не функціонує відповідно до Посібника з тестування, арбітр не повинен використовувати систему GLT та зобов'язаний повідомити рапортом про цей випадок відповідну організацію.

Обов'язки

На кожен матч призначаються два асистенти арбітра, які зобов'язані (за узгодженням з арбітром) вказувати:

- коли м'яч повністю залишить поле для гри;
- яка з команд отримує право на кутовий удар, удар від воріт або вкидання м'яча з-за бокової лінії;
- коли гравця слід покарати за знаходження в положенні «поза грою»;
- коли є прохання про заміну;
- на неналежну поведінку або будь-який інший інцидент, який був поза полем зору арбітра;
- коли порушення відбувається ближче до асистента арбітра, ніж до арбітра (враховуючи, у виняткових випадках, порушення у штрафній площі);
- під час виконання 11-метрових ударів, чи рухався воротар вперед передчасно, аніж по м'ячу було завдано удар, і чи перетнув м'яч лінію.

Допомога асистентів арбітра

Асистенти арбітра також допомагають арбітру проводити матч відповідно до Правил гри. Зокрема, вони можуть виходити на поле для гри, якщо необхідна допомога контролю відстані 9,15 м (10 ярдів).

У випадку невиправданого втручання у дії арбітра або неналежної поведінки арбітр має право відмовитися від послуг асистента арбітра, про що він зобов'язаний додатковим рапортом повідомити в організацію, яка проводить змагання.

Тайми матчу

Матч триває два однакові тайми по 45 хвилин кожний, якщо тільки обидві граючі команди спеціально не домовилися з арбітром про іншу тривалість матчу. Будь-яка домовленість про зміну часу таймів (наприклад, зменшення часу таймів до 40 хвилин унаслідок недостатнього освітлення) має бути досягнута до початку матчу. Можливість подібної домовленості має бути зазначена в регламенті змагання.

Перерва між таймами

Гравці мають право на перерву між таймами. Перерва між таймами не має перевищувати 15 хвилин. Регламент змагання має передбачати тривалість перерви між таймами. Тривалість перерви між таймами може бути змінена тільки за згодою арбітра.

Компенсація втраченого часу

До тривалості кожного з таймів потрібно додати час, втрачений з таких причин:

- заміна гравців;
- затримки у грі для визначення ступеня серйозності травми гравців;
- транспортування травмованих гравців з поля для надання їм медичної допомоги;
- навмисне затягування часу гри;
- будь-яка інша причина.

Арбітр має право компенсувати втрачений час на свій розсуд.

11-метровий удар

У випадку призначення або повторення 11-метрового удару наприкінці кожного з таймів надається час для виконання цього удару.

Перерваний матч

Перерваний матч повинен бути переграним, якщо тільки регламентом змагання не передбачено інше.

Визначення початкового удару

початковий удар є способом початку або поновлення гри:

- на початку гри;
- після кожного забитого м'яча;
- на початку другого тайму;
- на початку кожного тайму додаткового часу, якщо таке призначено.

м'яч, забитий безпосередньо з початкового удару, зараховується.

Процедура

Перед виконанням початкового удару на початку гри або додаткового часу

- підкидається монета, і команда, яка виграла жереб, отримує право вибирати ворота, які вона буде атакувати у першому таймі;
- іншій команді надається право початкового удару;
- команда, яка виграла жереб, отримує право початкового удару у другому таймі;
- у другому таймі команди міняються воротами.

Початковий удар

- після взяття воріт команда, яка пропустила м'яч, виконує початковий удар;
- гравці розташовуються на своїх половинах поля;
- гравці команди, яка не виконує початковий удар, повинні розташовуватися на відстані 9,15 м (10 ярдів) від м'яча доти, доки він не ввійде в гру;
- м'яч має лежати нерухомо на центральній позначці;
- початковий удар виконується за сигналом арбітра;
- вважається, що м'яч ввійшов у гру в той момент, коли після удару ногою він зрушився з місця вперед;
- гравець, який виконав початковий удар, не має права торкатися м'яча вдруге доти, доки до нього не торкнеться інший гравець.

Порушення та покарання

Якщо гравець, який виконав початковий удар, вдруге торкнеться м'яча до того, як до м'яча торкнеться інший гравець, тоді:

- призначається вільний удар, який виконується гравцем команди суперника з місця, де було скоєно порушення (вторинне торкання) (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/ вільного удару).

За будь-якого іншого порушення процедури виконання початкового удару

- початковий удар повторюється.

Визначення «спірного м'яча»

«Спірний м'яч» є способом поновлення гри на той момент, коли м'яч не перебуває поза грою, але арбітр повинен зупинити гру з причини, не передбаченої правилами гри.

Процедура

Арбітр кидає м'яч у тому місці, де той знаходився на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в той момент, коли м'яч був у площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній до лінії воріт, у найближчому до того місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри.

Гра поновлена в той момент, коли м'яч торкнеться поверхні поля.

Порушення та покарання

Повторне розігрування «спірного м'яча» проводиться:

- якщо будь-хто з гравців доторкнувся до м'яча перш ніж він торкнувся землі;
- якщо м'яч, доторкнувшись до землі, вийшов за межі поля, та ніхто з гравців не встиг до нього доторкнутися.

Якщо м'яч потрапляє у ворота:

- якщо після «спірного» м'яч прямим ударом спрямовується у ворота команди суперника, призначається удар від воріт;
- якщо після «спірного» м'яч прямим ударом спрямовується у власні ворота, призначається кутовий удар.

М'яч не у грі

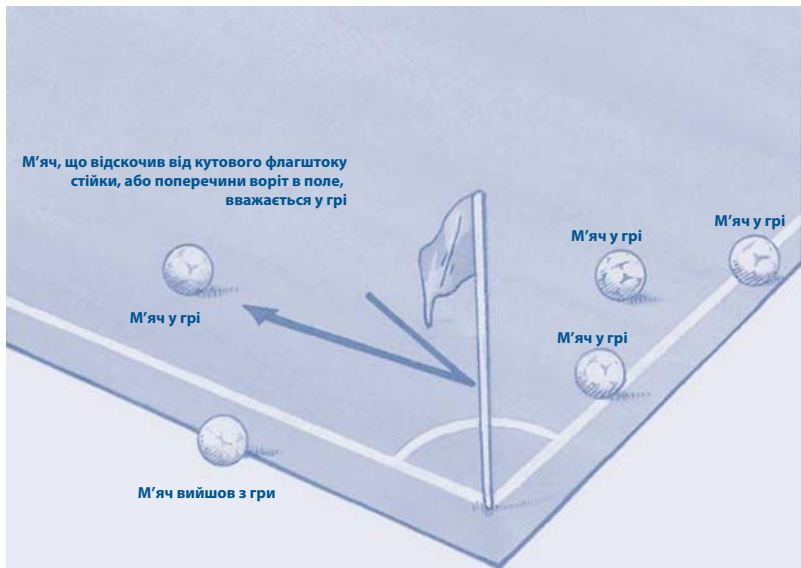
М'яч не у грі, коли:

- повністю перетнув лінію воріт або бокову лінію по землі або повітрям;
- гру було зупинено арбітром.

М'яч у грі

М'яч вважається у грі, в усіх інших випадках, включаючи коли:

- відскакує від стійки, поперечини або кутового флагштока та залишається в полі;
- відскакує від арбітра чи асистента арбітра, коли вони знаходяться в межах поля.

Зарахування голу

М'яч вважається забитим у ворота, коли він повністю перетне лінію воріт між стійками та під поперечиною, якщо тільки гравці команди, яка забила м'яч, не допустили перед цим ніякого порушення Правил гри.

Команда-переможець

Команда, яка забила під час матчу більшу кількість м'ячів, вважається переможцем. Якщо обидві команди забили однакову кількість м'ячів або не забили жодного, тоді матч завершується внічию.

Регламент змагання

У тому випадку, якщо матч або дві зустрічі вдома та на виїзді закінчуються внічию, а необхідно визначити переможця матчу, в регламенті змагання можуть бути передбачені тільки такі процедури, що схвалені Міжнародною Радою:

- правило забитих м'ячів на виїзді;
- додатковий час;
- 11-метрові удари.

Технологія лінії воріт (GLT)

Системи GLT можна використовувати з метою перевірки, чи був забитий м'яч, щоб підтримати рішення арбітра. Використання GLT має бути передбаченим у відповідному регламенті змагань.

Визначення положення «поза грою»

Саме по собі перебування гравця в положенні «поза грою» не є порушенням Правил.

Гравець перебуває в положенні «поза грою», якщо:

- перебуває ближче до лінії воріт команди суперника, ніж м'яч та передостанній гравець команди суперника.

Гравець не перебуває в положенні «поза грою», якщо:

- перебуває на своїй половині поля або;
- перебуває на одному рівні з передостаннім гравцем команди суперника або;
- перебуває на одному рівні з останнім та передостаннім гравцями команди суперника.

Порушення

Гравець, який перебуває в положенні «поза грою», карається за це тільки тоді, коли в момент торкання до м'яча будь-кого з партнерів команди він, на думку арбітра, активно втручався у гру, тобто:

- брав безпосередню участь у діях з м'ячем або;
- втручався у дії суперників або;
- мав певну вигоду зі своєї позиції.

Порушення немає

Гравця не слід карати за те, що, перебуваючи в положенні «поза грою», він отримує м'яч безпосередньо після:

- удару від воріт;
- вкидання м'яча із-за бокової лінії;
- кутового удару.

Порушення та покарання

За будь-яке порушення Правил гри, пов'язане з положенням «поза грою», арбітр повинен призначити вільний удар на користь команди суперника з місця порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Порушення та неналежна поведінка караються таким чином:

Штрафний удар

Право виконання штрафного удару надається команді суперника в тому випадку, якщо гравець скоїв будь-яке з таких семи порушень, які сталися, на думку арбітра, були виконані в недбалій, нерозсудливій манері або з надмірною силою:

- ударить або спробував ударити суперника ногою;
- підставив або спробував підставити супернику підніжку;
- стрибнув на суперника;
- напав на суперника;
- ударив або спробував ударити суперника рукою;
- штовхнув суперника;
- підкат проти суперника.

Штрафний удар на користь команди суперника призначається також у тому випадку, якщо гравець скоїть одне з таких трьох порушень:

- затримає суперника;
- плюне в суперника;
- навмисне зіграє в м'яч рукою (це не стосується воротаря у межах своєї штрафної площі).

Штрафний удар виконується з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

11-метровий удар

11-метровий удар призначається тоді, коли будь-яке із вказаних вище десяти порушень гравець скоїть у межах власної штрафної площі незалежно від місця знаходження м'яча на момент порушення, у тому випадку, якщо м'яч знаходиться у грі.

Вільний удар

Вільний удар на користь команди суперника призначається у випадку, якщо воротар, перебуваючи в межах власної штрафної площі, скоїть одне з таких чотирьох порушень:

- контролює м'яч руками більше шести секунд, перш ніж звільниться від нього;
- звільнившись від м'яча, знову доторкнеться до нього рукою, коли будь-хто з гравців не встиг торкнутися м'яча;
- доторкнеться до м'яча рукою після того, як партнер навмисне передасть йому м'яч стопою;
- доторкнеться до м'яча рукою після того, як партнер передасть йому м'яч безпосередньо після вкидання із-за бокової лінії.

Вільний удар на користь команди суперника призначається також у випадку, якщо гравець, на думку арбітра:

- грає у небезпечній манері;
- заважає просуванню суперника (не входячи з ним у тілесний контакт);
- заважає воротарю ввести м'яч у гру з рук;
- робить будь-яке інше порушення, не передбачене Правилком 12, за яке арбітр зупиняє гру з метою попередження або вилучення гравця.

Вільний удар виконується з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Дисциплінарні покарання

Жовта картка використовується для того, щоб продемонструвати гравцю, запасному чи заміненому гравцю, що його було попереджено.

Червона картка використовується для того, щоб продемонструвати гравцю, запасному чи заміненому гравцю, що його було вилучено.

Тільки гравцю, запасному чи заміненому гравцям може бути пред'явлена червона або жовта картка.

Арбітр має право застосовувати дисциплінарні покарання, починаючи з моменту його виходу на футбольне поле та після фінального свистка, коли покинув межі поля.

Гравець, який допускає порушення, що карається попередженням або вилученням, на полі або за його межами проти суперника, партнера по команді, арбітра, асистента арбітра чи будь-якої іншої особи, отримує дисциплінарне покарання відповідно до характеру порушення.

Порушення, які караються попередженням

Гравець попереджається з пред'явленням йому жовтої картки, якщо він скоїть одне з таких семи порушень:

- демонструє неспортивну поведінку;
- словами або діями демонструє незгоду з рішенням арбітра;
- систематично порушує Правила гри;
- затягує поновлення гри;
- порушує необхідну відстань при поновленні гри суперником, який виконує кутовий, штрафний/вільний удар, або введення м'яча у гру з-за бокової лінії;
- входить або повертається на поле без дозволу арбітра;
- навмисне залишає поле без дозволу арбітра.

Запасному або заміненому гравцю виноситься попередження з пред'явленням йому жовтої картки, якщо він скоїть одне з таких трьох порушень:

- демонструє неспортивну поведінку;
- словами або діями демонструє незгоду;
- затримує поновлення гри.

Порушення, які караються вилученням

Гравець, запасний або замінений гравець вилучається з поля, якщо він допускає одне з таких семи порушень:

- серйозне ігрове порушення;
- агресивну поведінку;
- плювок в суперника або в іншу особу;
- навмисну ловлю м'яча руками, яка позбавила суперників очевидної гольової можливості (це не стосується воротаря в межах його власної штрафної площі);
- порушення, що карається штрафним/вільним або 11-метровим ударом та позбавляє суперника очевидної гольової можливості;
- вживає непристойні, образливі або нецензурні слова та/або жести;
- отримує друге попередження в одному матчі.

Гравець, запасний або замінений гравець, якого було вилучено, повинен залишити територію довкола поля та межі технічної площі.

Типи ударів

Удари можуть бути штрафними або вільними.

Штрафний удар

М'яч потрапляє у ворота

- якщо після виконання штрафного удару м'яч безпосередньо потрапив у ворота команди суперника, то слід зарахувати взяття воріт;
- якщо після виконання штрафного удару м'яч безпосередньо потрапив у свої ворота, то слід призначити кутовий удар на користь команди суперника.

Вільний удар

Сигнал

Перед виконанням вільного удару арбітр повинен підняти руку догори над головою та не опускати її доти, поки після виконання удару м'яч не торкнеться будь-кого з гравців або він вийде з гри.

М'яч потрапляє у ворота

М'яч зараховується тільки у тому випадку, коли до нього після виконання вільного удару, перш ніж потрапити у ворота, доторкнеться будь-хто з гравців:

- якщо після виконання вільного удару м'яч безпосередньо потрапив у ворота команди суперника, то слід призначити удар від воріт
- якщо після виконання вільного удару м'яч безпосередньо потрапив у власні ворота, то слід призначити кутовий удар на користь команди суперника.

Процедура

При виконанні штрафного або вільного удару м'яч має залишатись нерухомим. Гравець, який виконав удар, не має права вдруге торкнутися м'яча, поки до нього не доторкнеться інший гравець.

Місце виконання штрафного та вільного ударів

Штрафні або вільні удари в межах штрафної площі

Штрафний або вільний удар команди, що захищається:

- усі гравці команди суперника повинні перебувати не ближче 9,15 м (10 ярдів) від м'яча;
- усі гравці команди суперника повинні перебувати за межами штрафної площі та залишатися там доти, поки м'яч не ввійде у гру;
- вважається, що м'яч увійшов у гру в той момент, коли він, після удару ногою, залишить межі штрафної площі;
- штрафний або вільний удар, призначений за порушення, скоєне в межах площі воріт, виконується з будь-якого місця цієї площі.

Вільний удар команди, що атакує :

- усі гравці команди суперника повинні розташовуватися на відстані не ближче 9,15 м від м'яча до часу, поки м'яч не ввійде у гру, і при цьому їм дозволяється розташовуватися на лінії воріт своєї команди між стійками;
- вважається, що м'яч увійшов у гру в той момент, коли він після удару ногою зрушиться з місця;
- вільний удар, призначений за порушення, скоєне у площі воріт, виконується з лінії, що її обмежує, паралельній до лінії воріт, з точки, яка найближче розташована до місця порушення.

Штрафний або вільний удар за межами штрафної площі

- усі гравці команди суперника повинні розташовуватися на відстані не ближче 9,15 м (10 ярдів) від м'яча, коли він не у грі;
- вважається, що м'яч увійшов у гру в той момент, коли він після удару ногою зрушиться з місця;
- вільний удар, виконується з місця, де було скоєно порушення Правил, або з того місця, де перебував м'яч на момент порушення (відповідно до порушення).

Порушення та покарання

Якщо при виконанні вільного удару будь-хто з суперників виявиться біля м'яча ближче визначеної відстані, тоді:

- удар повторюється.

Якщо при виконанні вільного удару гравцем команди, що захищається з меж своєї штрафної площі, м'яч не залишає її межі, тоді:

- удар повторюється.

Штрафний або вільний удар, який виконує гравець, а не воротар

Якщо після введення м'яча у гру гравець, що виконав штрафний/вільний удар, знову торкнеться м'яча (але не рукою) раніше інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо, після введення м'яча у гру, гравець, який виконав вільний удар, навмисне торкнеться до м'яча рукою раніше інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).
- слід призначити 11-метровий удар, якщо це порушення було скоєно у штрафній площі гравця, який зіграв рукою.

Штрафний або вільний удар, виконаний воротарем

Якщо після введення м'яча в гру воротар, який виконав вільний удар, вдруге торкнеться до м'яча (але не рукою) раніше інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо після введення м'яча в гру воротар навмисне торкнеться м'яча рукою раніше інших гравців, тоді:

- призначається штрафний удар, якщо порушення скоєне за межами штрафної площі цього воротаря; удар виконується з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- призначається вільний удар, якщо порушення скоєне в межах штрафної площі цього воротаря; удар виконується з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

11-метровий удар призначається в бік тієї команди, гравець якої скоїв одне з десяти порушень, що караються штрафним ударом, якщо це порушення скоєно в межах його штрафної площі, і м'яч у цей момент був у грі.

М'яч, забитий безпосередньо при виконанні 11-метрового удару, зараховується.

Після завершення кожного з таймів основного або додаткового часу необхідно додати час для виконання 11-метрового удару.

Розташування м'яча та гравців

М'яч

- встановлюється на 11-метровій позначці.

Гравець, що виконує 11-метровий удар:

- повинен бути належним чином ідентифікований (визначений).

Воротар команди, що захищається:

- до удару повинен залишатися на лінії воріт між стійками обличчям до суперника, який виконує удар.

Всі гравці, за винятком гравця, який виконує удар, повинні розташовуватися:

- на полі;
- за межами штрафної площі;
- за 11-метровою позначкою;
- на відстані не менше 9,15 м (10 ярдів) від 11-метрової позначки.

Процедура

- Після того як гравці розташуються відповідно до вимог цього Правила, арбітр дає сигнал на виконання 11-метрового удару;
- Гравець, що виконує 11-метровий удар, повинен направити м'яч вперед;
- Гравець не має права торкатися м'яча вдруге до часу, поки до м'яча не доторкнеться будь-хто з інших гравців;
- Вважається, що м'яч ввійшов у гру в той момент, коли після удару ногою він зрушився з місця вперед.

Під час виконання 11-метрового удару протягом основного часу гри або після завершення першого тайму або основного часу додається час для виконання чи повторного виконання 11-метрового удару, м'яч слід зарахувати навіть у тому випадку, якщо перед тим, як повністю перетнути лінію воріт між стійками та під поперечиною:

- м'яч потрапляє один або кілька разів у стійку й/або поперечку й/або воротаря.

Арбітр приймає рішення, що виконання 11-метрового удару завершено.

Порушення та покарання

Якщо арбітр дає сигнал на виконання 11-метрового удару та перш ніж м'яч ввійде у гру, і виникає одна з наступних ситуацій, тоді необхідно прийняти такі рішення:

гравець, який виконує 11-метровий удар, порушує Правила гри:

- арбітр очікує на результат удару;
- якщо м'яч потрапляє у ворота, то удар необхідно повторити;
- якщо м'яч не потрапляє у ворота, арбітр зупиняє гру та призначає вільний удар з місця порушення на користь команди суперника;

воротар порушує Правила гри:

- арбітр очікує на результат удару;
- якщо м'яч потрапляє у ворота, то він зараховується;
- якщо м'яч не потрапляє у ворота, то удар необхідно повторити.

партнер гравця, що виконує удар, порушує Правила гри:

- арбітр дозволяє виконати удар;
- якщо м'яч потрапляє у ворота, то удар необхідно повторити;
- якщо м'яч не потрапляє у ворота, то арбітр зупиняє гру та призначає вільний удар з місця порушення на користь команди суперника.

партнер воротаря порушує Правила гри:

- арбітр дозволяє виконати удар;
- якщо м'яч потрапляє у ворота, то він зараховується;
- якщо м'яч не потрапляє у ворота, то удар необхідно повторити.

гравці обох команд одночасно порушують Правила гри:

- удар необхідно повторити.

Якщо після виконання 11-метрового удару

гравець, який виконує удар, вдруге доторкнеться (не руками) до м'яча раніше, як його торкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення Правил (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

гравець, що виконав удар, навмисне доторкнеться до м'яча рукою до того, як його торкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення Правил (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

будь-що або будь-хто зі сторонніх осіб доторкнеться до м'яча, який рухається вперед, тоді:

- удар слід повторити.

м'яч відскакує в поле від воротаря, поперечини чи стійок, а потім до нього доторкнеться будь-що або будь-хто зі сторонніх осіб, тоді:

- арбітр повинен зупинити гру;
- гра поновлюється «спірним м'ячем» у тому місці, де було скоєно торкання до м'яча будь-чого або будь-якої сторонньої особи, якщо тільки це не було скоєно в площі воріт. У цьому випадку арбітр вкидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельну до лінії воріт, у найближчій до того місця точці, де знаходився м'яч на момент зупинки гри.

Вкидання м'яча з-за бокової лінії є одним зі способів поновлення гри.

Вкидання м'яча проводиться одним із суперників гравця, який останнім торкнувся до м'яча, що повністю перетнув бокову лінію по землі або повітрям.

М'яч зараховувати не можна, якщо він потрапляє у ворота безпосередньо після вкидання з-за бокової лінії.

Процедура

На момент звільнення від м'яча гравець, який виконує вкидання, повинен:

- стояти обличчям до поля;
- ставити ступні обох ніг так, щоб хоча б частина їх перебувала на боковій лінії або за межами поля;
- діяти обома руками;
- випускати м'яч із замахом із-за голови;
- вводити м'яч у гру з того місця, де м'яч перетнув межі поля для гри.

Усі гравці команди-суперника повинні перебувати на відстані не менше ніж 2 м від місця вкидання м'яча.

М'яч потрапляє у гру відразу ж, як тільки опиниться в межах поля.

Гравець, який виконує вкидання, не має права торкатися м'яча знову доти, поки до м'яча не торкнеться будь-хто з інших гравців.

Порушення та покарання

Вкидання, виконане гравцем але не воротарем

Якщо після вкидання м'яча з-за бокової лінії гравець торкнеться м'яча вдруге (але не рукою) раніше, як до нього доторкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо після вкидання м'яча з-за бокової лінії гравець навмисне торкнеться до м'яча рукою раніше, як до нього доторкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- слід призначити 11-метровий удар, якщо це порушення було скоєно в межах його штрафної площі.

Вкидання, виконане воротарем

Якщо після вкидання м'яча з-за бокової лінії воротар вдруge торкнеться до м'яча (але не рукою) до того, як до нього доторкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо після вкидання м'яча з-за бокової лінії воротар навмисне торкнеться до м'яча рукою раніше будь-кого з інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця порушення, яке скоєне за межами його штрафної площі (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця порушення, яке скоєне в межах його штрафної площі (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо суперник у нечесний спосіб відволікає увагу гравця, який здійснює вкидання з-за бокової лінії, або заважає йому виконати його, тоді:

- йому слід винести попередження за неспортивну поведінку.

За будь-якого іншого порушення цього Правила

- вкидання м'яча передається гравцю команди суперника.

Удар від воріт є одним зі способів поновлення гри.

Удар від воріт призначається в тому випадку, коли м'яч повністю перетнув лінію воріт по землі або повітрям після того, як останнім до м'яча торкнувся гравець команди, що атакує, і при цьому за умовами Правил 10 м'яч не був забитий у ворота.

М'яч, забитий безпосередньо після удару від воріт, зараховується, але тільки у ворота команди суперника.

Процедура

- Гравець команди, яка захищається, виконує удар ногою з будь-якого місця площі воріт.
- Всі гравці команди суперника повинні перебувати за межами штрафної площі та залишатися там доти, поки м'яч не ввійде у гру.
- Гравець, який виконав удар від воріт, не має права вдруге торкнутися до м'яча доти, поки до нього не торкнеться будь-хто з інших гравців.
- вважається, що м'яч увійшов у гру в той момент, коли він після удару залишить межі штрафної площі.

Порушення та покарання

Якщо м'яч після удару не залишив межі штрафної площі, тоді

- удар від воріт повторюється.

Удар від воріт, виконаний гравцем, але не воротарем

Якщо після того, як м'яч ввійшов у гру, гравець, який виконав удар від воріт, торкнеться до м'яча вдруге (але не рукою) до того, як його торкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо після того, як м'яч ввійде у гру, гравець, який виконав удар від воріт, навмисне торкнеться до м'яча рукою, перш ніж до нього доторкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- слід призначити 11-метровий удар, якщо це порушення скоєно в межах штрафної площі гравця, який зіграв рукою.

Удар від воріт, виконаний воротарем

Якщо, після того, як м'яч увійшов у гру, воротар, який виконав удар від воріт, вдруге доторкнеться до м'яча (але не рукою) до того, як до нього доторкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо після того, як м'яч увійшов у гру, воротар навмисне доторкнеться до м'яча рукою до того, як до м'яча доторкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця порушення, яке скоєно за межами його штрафної площі (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця порушення, яке скоєно в його штрафній площі (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

За будь-якого іншого порушення цього Правилу

- удар від воріт повторюється.

Кутовий удар є одним зі способів поновлення гри.

Кутовий удар призначається в тому випадку, коли м'яч повністю перетнув лінію воріт по землі або повітрям після того, як останнім до м'яча торкнувся гравець команди, яка захищається, і при цьому за умовами Правил 10 м'яч не був забитий у ворота.

М'яч, забитий безпосередньо з кутового удару, зараховується, але тільки у ворота команди суперника.

Процедура

- М'яч встановлюється всередині кутового сектору біля флагштока, розташованого ближче до місця виходу м'яча за лінію воріт.
- Забороняється пересувати кутовий флагшток.
- Перед виконанням кутового удару гравці команди суперника повинні розташовуватися на відстані не ближче 9,15 м (10 ярдів) від кутового сектору біля флагштока доти, поки м'яч не ввійде у гру.
- Гравець команди, яка атакує, виконує кутовий удар ногою.
- Вважається, що м'яч увійшов у гру в той момент, коли він зрушиться з місця після удару ногою.
- Гравець, який виконав кутовий удар, не має права торкатися до м'яча вдруге доти, доки до нього не торкнеться будь-хто з інших гравців.

Порушення та покарання

Кутовий удар, виконаний гравцем, але не воротарем

Якщо після введення м'яча в гру гравець, який виконав кутовий удар, вдруге торкнеться до м'яча (але не рукою) до того, як до нього торкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо після введення м'яча в гру гравець, який виконав кутовий удар, навмисне торкнеться до м'яча рукою до того, як до нього торкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- слід призначити 11-метровий удар, якщо це порушення скоєно в межах штрафної площі гравця, який зіграв рукою.

Кутовий удар, виконаний воротарем

Якщо після введення м'яча в гру воротар вдруге торкнеться до м'яча (але не рукою) до того, як до нього торкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо після введення м'яча в гру воротар навмисне торкнеться до м'яча рукою до того, як до нього торкнеться будь-хто з інших гравців, тоді:

- слід призначити штрафний удар на користь команди суперника з місця порушення, яке було скоєно за межами його штрафної площі (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- слід призначити вільний удар на користь команди суперника з місця порушення, яке скоєне в межах його штрафної площі (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

За будь-якого іншого порушення цього Правила

- кутовий удар повторюється.

54 ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦЯ МАТЧУ АБО ЗУСТРІЧЕЙ ВДОМА ТА НА ВИЇЗДІ

Забиті м'ячі на виїзді, додатковий час та виконання ударів з 11-метрової позначки є трьома способами визначення переможця відповідно до вимог регламенту змагання після завершення матчу або зустрічей вдома та на виїзді внічию.

М'ячі, забиті на виїзді

Регламентом змагань може бути передбачено, що у випадку зустрічей команд між собою вдома та на виїзді після другого матчу рахунок буде нічийним, м'ячі, забиті на полі команди-суперника, будуть враховуватися як подвійні.

Додатковий час

Регламентом змагань може бути передбачено проведення двох однакових за часом додаткових таймів тривалістю до 15 хвилин. При проведенні цих таймів слід дотримуватися умов Правила 8.

Удари з 11- метрової позначки

Процедура

- Арбітр визначає ворота, у які будуть пробиватися удари;
- Арбітр кидає жереб, і команда, капітан якої виграв жереб, отримує право вибору виконати удар першою або другою;
- Арбітр веде облік виконання ударів;
- Відповідно до перерахованих нижче умов виконання ударів кожна з команд виконує по 5 ударів;
- Команди виконують удари по черзі;
- Якщо до закінчення серії з п'яти ударів одна з команд заб'є стільки м'ячів, скільки інша вже забити не зможе, навіть пробивши всі п'ять ударів, виконання ударів з 11-метрової позначки припиняється;
- Якщо обидві команди пробили по п'ять ударів і забили однакову кількість м'ячів або не забили жодного, виконання ударів триватиме в тому ж порядку доти, поки одна з команд при однаковій кількості пробитих ударів не заб'є на один м'яч більше іншої;
- Воратар, який отримав травму в процесі виконання серії ударів з 11- метрової позначки та більше не в змозі продовжувати гру, може бути замінений одним із запасних гравців матчу за умови, що його команда не використала максимальну кількість замінів, передбачену регламентом змагання;
- За винятком випадку, викладеного в попередньому пункті, у виконанні серії ударів з 11- метрової позначки мають право брати участь тільки ті гравці, які перебували на полі до моменту закінчення матчу, включаючи додатковий час (якщо такий передбачено регламентом змагання);

- Удари виконуються різними гравцями, і тільки тоді, коли всі допущені до виконання гравці виконують по одному удару, кожен з гравців може пробити ще один удар;
- Під час виконання ударів з 11- метрової позначки будь-хто з гравців, допущених до виконання ударів, у будь-який момент з дозволу арбітра може помінятися місцями з воротарем;
- При виконанні ударів з 11-метрової позначки тільки гравцям, допущеним до виконання ударів, і офіційним особам матчу дозволяється перебувати на полі;
- Всі гравці, за винятком гравця, який виконує удар, і двох воротарів, повинні перебувати в центральному колі;
- Воратар команди, гравець якої виконує 11-метровий удар, повинен перебувати на полі за межами штрафної площі, де пробиваються 11-метрові удари, на лінії воріт у місці її перетину з лінією штрафної площі;
- При виконанні серії ударів з 11-метрової позначки потрібно дотримуватися Правил гри та рішення Міжнародної Ради, якщо не визначено інше;
- Якщо наприкінці матчу та перед початком виконання ударів з 11-метрової позначки в одній команді більше гравців, ніж суперника, вона має зменшити кількість гравців до рівного з командою суперника, а капітан команди повинен повідомити арбітру прізвище й номер кожного виключеного гравця. Будь-який гравець, виключений таким чином, не може брати участь у виконанні серії ударів з 11- метрової позначки;
- Перед початком виконання 11-метрових ударів арбітр повинен переконаватися в тому, що в центрі поля залишилася однакова кількість гравців від кожної команди, і вони будуть виконувати удари.

ВИКОНАННЯ УДАРІВ З 11- МЕТРОВОЇ ПОЗНАЧКИ

Згідно з викладеним нижче технічна площа стосується матчів, які проводяться на стадіонах, обладнаних спеціальними лавками для запасних гравців та офіційних представників команд.

Технічні площі на різних стадіонах можуть відрізнятися одна від іншої, наприклад, величиною або місцем розташування, однак для визначення цих площ розроблені такі основні умови:

- технічна площа виступає на 1 м (1 ярд) по обидві сторони від лавки запасних гравців та розташовується перед цією лавкою уперед до межі, що знаходиться на відстані 1 м (1 ярд) від бокової лінії;
- для визначення меж технічної площі рекомендується використовувати відповідну розмітку;
- кількість осіб, яким дозволяється перебувати в технічній площі, визначається регламентом змагання;
- особи, яким дозволено перебувати в технічній площі, визначаються до початку матчу відповідно до регламенту змагання;
- одночасно тільки одна особа має право давати будь-які вказівки гравцям з меж технічної площі;
- тренер та інші офіційні особи не мають права залишати технічну площу, за винятком особливих обставин: наприклад, фізіотерапевт або лікар можуть з дозволу арбітра вийти на поле для надання допомоги травмованому гравцю;
- тренер та інші офіційні особи, які перебувають у технічній площі, повинні поводитися належним чином, з певним ступенем відповідальності.

- За регламентом змагання на кожний матч може призначатися четвертий арбітр, який може замінити одного з трьох арбітрів у тому випадку, якщо той виявиться не в змозі виконувати свої обов'язки, якщо тільки не буде призначений резервний асистент арбітра. Він постійно допомагає арбітру матчу.
- Перед початком змагання організатор повинен чітко обговорити порядок заміни арбітра, якщо той виявиться не в змозі виконувати свої обов'язки, чи замінить його безпосередньо четвертий арбітр або перший асистент арбітра, а вже обов'язки останнього буде виконувати четвертий арбітр.
- За вказівкою арбітра четвертий арбітр може допомагати йому при виконанні будь-яких адміністративних обов'язків до, під час та після матчу.
- Четвертий арбітр зобов'язаний надавати допомогу у здійсненні процедури заміни гравців під час матчу.
- Четвертий арбітр має право перевірити екіпіровку запасних гравців перед їх виходом на поле під час заміни. Якщо екіпіровка запасних гравців не відповідає Правилам гри, він повідомляє про це арбітру.
- Четвертий арбітр стежить, якщо буде потреба, за заміною м'ячів. Якщо в процесі матчу арбітр побажає замінити м'яч, у четвертого арбітра напоготові має бути запасний м'яч, щоб звести до мінімуму затримку гри.
- Четвертий арбітр допомагає арбітру контролювати матч відповідно до Правил. Однак арбітр залишає за собою право приймати остаточне рішення щодо всіх питань, пов'язаних з грою.
- Після закінчення матчу четвертий арбітр зобов'язаний надати рапорт в організацію, що проводить змагання, про всі випадки некоректної поведінки офіційних осіб або інцидентах, що залишилися поза полем зору арбітра та асистентів арбітра. Текст рапорту він повинен узгодити з бригадою арбітрів.
- Четвертий арбітр має право поінформувати арбітра про неналежну поведінку будь-якої особи, яка перебуває в межах технічної площі.
- За регламентом змагання може призначатися резервний асистент арбітра. Його єдиним обов'язком є заміна асистента арбітра, який не в змозі виконувати свої обов'язки, або четвертого арбітра, якщо буде необхідно.

Додаткові асистенти арбітра можуть призначатися за регламентом змагань. Це мають бути діючі арбітри наявної найвищої категорії.

В регламенті змагань має бути зазначений встановлений порядок, коли арбітр не в змозі виконувати свої обов'язки, та якщо:

1. четвертий арбітр змінює арбітра або
2. перший додатковий асистент арбітра змінює арбітра, а четвертий арбітр стає додатковим асистентом арбітра.

Обов'язки

У випадку призначення, додаткові асистенти арбітра, відповідно до рішення арбітра, повинні проінформувати:

- коли м'яч повністю залишить поле для гри
- яка з команд отримує право на кутовий удар або удар від воріт
- на неналежну поведінку або будь-який інший інцидент, який був поза полем зору арбітра
- коли порушення відбувається ближче до додаткових асистентів арбітра, ніж до арбітра, зокрема, порушення у штрафній площі
- під час виконання 11-метрових ударів, чи рухався воротар вперед передчасно, ніж по м'ячу було завдано удар, і чи перетнув м'яч лінію.

Допомога

Додаткові асистенти арбітра також допомагають арбітру проводити матч відповідно до Правил гри, проте остаточне рішення завжди приймається арбітром.

У випадку невиправданого втручання у дії арбітра або неналежної поведінки, арбітр має право відмовитися від послуг додаткового асистента арбітра, про що він зобов'язаний повідомити рапортом у відповідну організацію.

Інтерпретація Правил гри та рекомендації для арбітрів

Розмітка поля

Неприпустимо розмічати поле пунктирними лініями або борозенками.

Якщо гравець робить ногою заборонені розмітки на полі для гри, йому слід винести попередження за неспортивну поведінку. Якщо арбітр помітить, що це робиться під час матчу, він має винести попередження за неспортивну поведінку, коли м'яч вийде з гри.

Тільки лініями, зазначеними Правилком 1, можна розмічати поле для гри.

При використанні штучного покриття дозволяється наносити інші лінії, за умови, що вони іншого кольору та чітко відрізняються від ліній, що використовуються в футболі.

Ворота

Якщо поперечина впаде чи зламається, то гра припиняється доти, поки поперечина не буде полагоджена або встановлена на своє місце. Якщо відновлення неможливе, матч припиняється. Використання мотузки замість поперечини не допускається. Якщо поперечин вдасться відновити, то гра поновлюється «спірним м'ячем» у тому місці, де перебував м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчому місці, де знаходився м'яч на момент зупинки гри.

Комерційна реклама

Комерційна реклама на землі має бути розміщена на відстані, мінімум 1 м від обмежувальних ліній поля для гри.

Вертикально встановлена реклама має бути розміщена на відстані, мінімум:

1. 1 м від обмежувальних ліній поля для гри;
2. На такий же відстані від лінії воріт щодо прикріпленої до землі сітки воріт і
3. 1 м від сітки воріт.

З моменту виходу команд і до перерви, а також з моменту повернення після перерви та до закінчення матчу усякого роду комерційна реклама як реально, так і віртуально забороняється на полі, на землі, в просторі між лінією воріт та сітками воріт або в межах технічної площі, або в межах 1 м від бокової лінії із зовнішньої сторони поля. Аналогічно заборонено розміщати рекламний матеріал будь-якого роду на воротах, сітках, флагштоках або полотнищах їх прапорів. У цих місцях також заборонено встановлювати будь-яке стороннє устаткування (відеокамери, мікрофони й т.п.).

Логотипи та емблеми

Упродовж ігрового часу забороняється відтворення логотипів або емблем ФІФА, конфедерацій, асоціацій-членів ФІФА, ліг, клубів або інших юридичних осіб як реально, так і віртуально, на полі, на сітках воріт та простір, який вони обмежують, на воротах, флагштоках та полотнищах їх прапорів.

Додаткові м'ячі

Додаткові м'ячі можуть бути розміщені навколо поля для гри з метою використання під час матчу за умови їх відповідності вимогам Правил 2 та контролю з боку арбітра щодо їх використання.

Процедура проведення замін

- Заміни можна проводити тільки під час зупинки гри.
- Асистент арбітра сигналізує про бажання команди провести заміну.
- Гравець, якого замінюють, отримує дозвіл арбітра залишити поле, якщо тільки він не залишив поле із причин відповідно до Правил.
- Арбітр дозволяє запасному гравцю вийти на поле.
- Перед виходом на поле, запасний гравець очікує, поки гравець, якого він заміняє, залишить межі поля.
- Гравець, якого замінюють, не зобов'язаний залишати межі поля біля середньої лінії.
- За певних обставин може бути відмовлено в дозволі провести заміну, наприклад, запасний гравець не готовий вийти на поле.
- Запасний гравець, який не завершив процедуру проведення заміни, не вийшовши на поле, не може поновити гру вкиданням м'яча з-за бокової лінії або виконанням кутового удару.
- Якщо гравець, якого повинні замінити, відмовляється покинути поле, гра продовжується.
- Якщо заміна проводиться в перерві між таймами або перед початком додаткового часу, процедура має завершитися до початку другого тайму або додаткового часу.

Сторонні особи на полі

Сторонні особи

Будь-яка особа, не зазначена в листі рапорту арбітра «склад команд» у якості гравця, запасного гравця або офіційного представника команди, вважається сторонньою особою, як і вилучений з поля гравець.

Якщо стороння особа виходить на поле:

- арбітр повинен зупинити гру (але не відразу, якщо стороння особа не заважає грі);
- арбітр вимагає залишити його поле та територію навколо поля;
- якщо арбітр зупиняє гру, він повинен поновити її «спірним м'ячем» з місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена у площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчій до того місця точці, де був м'яч на момент зупинки гри.

Офіційні представники команди

Тренер та інші офіційні представники, зазначені в листі рапорту арбітра «склад команд» (за виключенням гравців та запасних гравців), вважаються офіційними представниками команди.

Якщо офіційний представник команди виходить на поле:

- арбітр повинен зупинити гру (але не відразу, якщо офіційний представник команди не заважає грі або якщо можна використати «принцип переваги»);
- арбітр вимагає залишити його поле, у випадку некоректної поведінки повинен вилучити його з поля та території навколо поля;
- якщо арбітр зупиняє гру, він повинен поновити її «спірним м'ячем» з місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена у площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчому місці, де був м'яч на момент зупинки гри.

Гравець за межами поля для гри

Якщо, залишивши межі поля, щоб поправити ігрову екіпіровку або її елементи, отримати медичну допомогу у випадку травми або кровотечі тому, що кров потрапила на екіпіровку або з будь-якої іншої причини з дозволу арбітра гравець повертається на поле без дозволу арбітра, арбітр повинен:

- зупинити гру (але не відразу, якщо гравець не заважає грі або якщо можна застосувати «принцип переваги»);
- попередити гравця за вихід на поле без його дозволу;
- змусити гравця залишити межі поля, якщо буде потреба (наприклад, порушення Правила 4).
-
- Якщо арбітр зупиняє гру, він повинен поновити її
- вільним ударом на користь команди суперника з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару), якщо не було зафіксовано інше порушення;
- відповідно до Правила 12, якщо гравець порушує це правило.

Якщо гравець випадково перетинає одну з обмежувальних ліній поля для гри, вважається, що порушення не було. Вихід за межі поля може вважатися частиною ігрового руху.

Запасний або замінений гравець

Якщо запасний або замінений гравець виходить на поле без дозволу

- арбітр повинен зупинити гру (але не відразу, якщо цей гравець не заважає грі або якщо можливе застосування «принципу переваги»);
- арбітр попереджає гравця за неспортивну поведінку;
- гравець повинен залишити поле.

Якщо арбітр зупиняє гру, він повинен поновити її вільним ударом на користь команди суперника з місця, де знаходився м'яч на момент зупинки (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Взяття воріт за присутності сторонньої особи на полі для гри

Якщо після взяття воріт але перед поновленням гри арбітр визнає, що на полі знаходилась стороння особа на момент взяття воріт:

- арбітр не зараховує м'яч, якщо:
 - ця особа була сторонньою особою та заважала грі;
 - стороння особа була гравцем, запасним, заміненним гравцем або офіційним представником команди, що забила м'яч у ворота суперника.
- арбітр зараховує м'яч, якщо:
 - ця особа була сторонньою особою, яка не створювала перешкод для гри;
 - стороння особа була гравцем, запасним, заміненним гравцем або офіційним представником команди, що пропустила м'яч у свої ворота.

Мінімальна кількість гравців

Якщо в Регламенті змагання встановлено, що всі гравці та запасні гравці повинні бути внесені до рапорту арбітра перед початком гри, а на поле виходить менше 11 гравців, команду можуть доповнити, після прибуття, тільки гравці, які зазначені в рапорті арбітра.

Хоча гру можна не ПОЧИНАТИ, якщо в команді менше семи гравців, визначення мінімальної кількості гравців у команді, необхідного для ПРОДОВЖЕННЯ гри залишається на розсуд асоціацій-членів ФІФА. Однак, на думку Міжнародної Ради, матч вважається недійсним та арбітр повинен зупинити гру, якщо в одній з команд залишається менше семи гравців.

Якщо в команді нараховується менше семи гравців, оскільки один або кілька гравців залишили поле навмисно, арбітр не зобов'язаний зупинити гру, і може бути реалізована перевага. У таких випадках арбітр не повинен поновлювати гру після того, як м'яч вийде з гри, якщо в команді відсутня мінімальна кількість із семи гравців.

Основна екіпіровка

Кольори форми:

- Якщо у двох воротарів футболки однакового кольору та у жодного з них немає іншої футболки, щоб переодягтися, арбітр повинен розпочати гру.

Якщо гравець випадково втрачає взуття та відразу заволодів м'ячем і забиває м'яч у ворота, порушення Правил немає. Взяття воріт фіксується, оскільки гравець випадково втратив взуття.

Воротарі можуть одягати тренувальні штани як частину своєї основної екіпіровки.

Інша екіпіровка

Крім основної екіпіровки, гравець може користуватися іншою екіпіровкою за умови, що вона забезпечує його фізичний захист та є безпечною для нього самого або будь-якого іншого гравця.

Всі елементи одягу або екіпіровки, які не є основною, мають бути оглянуті арбітром, щоб визначити їх небезпечність.

Сучасна захисна екіпіровка, як, наприклад, головні убори, маски, наколінники та налокітники, виготовлені з м'яких, легких матеріалів і матеріалів, що мають прокладки, вважається безпечною і тому дозволяється.

При застосуванні захисних шоломів для голови, вони повинні:

- Бути чорного кольору або того ж основного кольору, що і футболка (з урахуванням того, що гравці однієї і тієї ж команди носять футболки одного кольору);
- Відповідати зовнішньому вигляду екіпіровки професійного спортсмена;
- Не повинні бути прикріплені до футболки;
- Не повинні представляти жодної небезпеки для гравця при їх одяганні, або інших гравців (наприклад, механізм закріплення навколо шиї);
- Не повинні мати будь-які елементи, що виступають від шолома

З урахуванням нової технології, що створила спортивні окуляри більш безпечними як для гравців, які ними користуються, так і для інших гравців, арбітри повинні виявити терпіння, дозволяючи користуватися такими окулярами, особливо більш молодим

гравцям. Якщо предмет одягу або екіпіровки, що проінспектували на початку матчу та визначили його безпеку, стає небезпечним або використовується в небезпечній манері під час матчу, його використання слід заборонити.

Не дозволяється використання електронних систем між гравцями і/або технічним персоналом.

У випадку, коли застосовуються фітнес-трекери та аналогічні електронні системи (за умови дозволу зі сторони відповідної асоціації-члену / організатора змагань):

- вони не повинні нести ніякої загрози гравцям та/або арбітрам матчу
- інформацію та дані, що передаються із таких приладів/систем, не дозволяється отримувати або використовувати в межах технічної площі, під час матчу.

Ювелірні вироби

Усі ювелірні вироби (намиста, персні, браслети, серги, шкіряні або гумові пов'язки тощо) суворо заборонені та повинні зніматися.

Заборонено закривати стрічкою ювелірні вироби.

Арбітрам також заборонено надягати ювелірні вироби (за винятком годинника або аналогічного пристрою для хронометражу матчу).

Дисциплінарні покарання

Необхідно інспектувати гравців перед початком матчу та запасних гравців перед виходом на поле. Якщо арбітр виявить, що гравець носить заборонені предмети одягу або ювелірні вироби, він повинен:

- поінформувати гравця, що відповідний предмет необхідно зняти;
- змусити гравця залишити поле у випадку наступної зупинки гри, якщо він не може чи не хоче виконувати вказівки;
- попереджає гравця, якщо він навмисне відмовляється виконувати вказівки або, після того як його попросили зняти зазначений предмет, виявилось, що він знову носить цей предмет.

Якщо арбітр зупиняє гру, щоб попередити гравця, він повинен призначити вільний удар на користь команди суперника з того місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Права та обов'язки

Арбітр має право зупинити гру, якщо, на його думку, освітлення недостатньо.

Якщо кинутий глядачем предмет попадає в арбітра або одного з асистентів арбітра, або гравця, або офіційну особу команди, арбітр може дозволити продовжити гру, тимчасово припинити або зупинити гру залежно від ступеня серйозності інциденту. У кожному разі арбітр повинен надіслати рапорт про інцидент (інциденти) у відповідні інстанції.

Арбітр має право пред'явити жовту або червону картку в перерві між таймами та після закінчення матчу, а також під час гри в додатковий час та під час виконання ударів з 11-метрової позначки, оскільки весь цей час матч перебуває під його юрисдикцією.

Якщо арбітр тимчасово втрачає контроль над грою з будь-якої причини, гра може тривати під контролем асистентів арбітра до того моменту, поки м'яч не залишить межі поля.

Якщо глядач дає свисток та арбітр вважає це втручанням у гру (наприклад, гравець бере м'яч у руки, вважаючи, що гру було зупинено), арбітр повинен зупинити гру та поновити її «спірним м'ячем» з того місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у точці, яка найближче розташована до того місця, де був м'яч на момент зупинки гри.

Якщо зайвий м'яч, інший предмет або тварина потрапить на поле для гри під час матчу, арбітр зобов'язаний зупинити гру тільки у випадку створення перешкод гри. Гра поновлюється «спірним м'ячем» з того місця, де знаходився ігровий м'яч на момент зупинення гри, якщо тільки гра не була зупинена у межах площі воріт. У цьому випадку арбітр поновлює гру «спірним м'ячем» на лінії площі воріт, паралельній лінії воріт з місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри.

Якщо зайвий м'яч, інший предмет або тварина виявиться на полі для гри під час матчу, але не створює перешкоди для гри, арбітр повинен прибрати його (ii) якомога швидше.

Перевага

Арбітр може застосовувати «принцип переваги» щоразу, коли відбувається порушення.

Арбітр повинен ураховувати такі обставини, коли приймає рішення щодо використання «принципу переваги» або зупинки гри:

- ступінь серйозності порушення: якщо порушення є підставою для вилучення, арбітр повинен зупинити гру та вилучити порушника, якщо тільки це не перешкоджатиме очевидній гольовій можливості взяття воріт;
- місце, де було допущено порушення: чим ближче до воріт суперника, тим більше ефективним воно може бути;
- можливості негайної, перспективної атаки;
- атмосферу матчу.

Рішення про покарання за порушення має бути прийнято протягом кількох секунд.

Якщо порушення заслуговує попередження, його слід винести під час наступної зупинки гри. Однак якщо не буде очевидної переваги, рекомендується зупинити гру та негайно попередити гравця. Якщо арбітр НЕ виносить попередження під час наступної зупинки гри, він не зможе зробити це пізніше.

Травмовані гравці

Арбітр повинен дотримуватися наступної процедури, коли справа стосується травмованих гравців:

- гра триває доти, доки м'яч не залишить межі поля, якщо, на думку арбітра, гравець отримав тільки незначну травму;
- гра зупиняється, якщо, на думку арбітра, гравець отримав серйозну травму;
- запитавши травмованого гравця, арбітр може викликати на поле одного або, максимум, двох лікарів для огляду травми та організації безперешкодної та швидкої евакуації гравця з поля;
- санітари-носії повинні з'явитися на полі за сигналом арбітра;
- арбітр повинен забезпечити безперешкодну евакуацію травмованого гравця з поля;
- заборонено надавати медичну допомогу гравцю на полі;
- будь-який гравець із раною, що кровоточить, повинен залишити поле. Гравець не має права повертатися на поле, поки арбітр не переконається, що кровотечу зупинено. Гравець не має права носити екіпіровку зі слідами крові;
- як тільки арбітр дозволить лікарям з'явитися на полі, гравець може покинути поле на носилках або самостійно. Якщо гравець не підкоряється даній вимозі, його слід попередити за неспортивну поведінку;
- травмований гравець може повернутися на поле тільки після поновлення гри;
- коли м'яч перебуває у грі, травмований гравець може повторно вийти на поле з бокової лінії. Коли м'яч перебуває не у грі, травмований гравець може повторно вийти на поле з будь-якої обмежувальної лінії;
- незалежно від того, м'яч у грі або не у грі, тільки арбітр має право дозволити травмованому гравцю повторно вийти на поле;
- арбітр може дозволити травмованому гравцю повторно вийти на поле, якщо асистент арбітра або четвертий арбітр підтверджує, що гравець готовий до гри;
- якщо гра не була зупинена іншим способом з іншої причини або якщо гравець отримав травму не в результаті порушення Правил гри, арбітр повинен поновити гру «спірним м'ячем» з того місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній

лінії воріт, у найближчій до того місця точці, де перебував м'яч на момент зупинки гри;

- наприкінці кожного тайму арбітр повинен повністю компенсувати втрачений час, зумовлений травмами гравців;
- якщо арбітр прийняв рішення пред'явити картку травмованому гравцю, який повинен залишити поле для отримання допомоги, це необхідно зробити перш ніж гравець залишить поле.

Винятки із цього можна робити тільки тоді, коли:

- воротар отримав травму;
- воротар та польовий гравець зіштовхнулися та потребують негайної допомоги;
- два гравці однієї команди зіштовхнулися та потребують негайної допомоги;
- трапилося тяжке ушкодження, наприклад, проковтнутий язик, стався струс мозку, зламано ногу.

Одночасно було скоєно більше одного порушення

- Два гравці однієї команди порушують правила:
 - арбітр повинен покарати за більш серйозне порушення, коли гравці одночасно
 - допускають декілька порушень;
 - гра поновлюється з урахуванням покарання за більш серйозне порушення.
- Порушення, скоєні гравцями різних команд:
 - арбітр повинен зупинити гру та поновити її «спірним м'ячем» з того місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у місці, де був м'яч на момент зупинки гри.

Вибір позиції, коли м'яч знаходиться у грі

Рекомендації

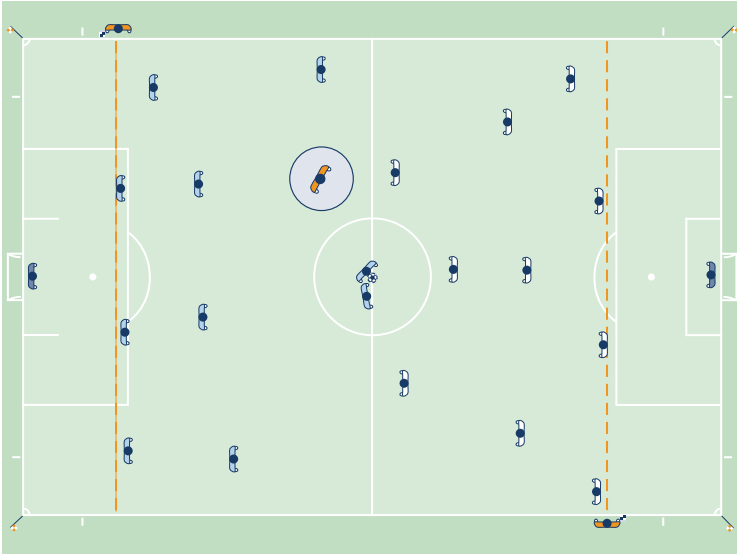
- Гра має проходити в просторі між арбітром та відповідним асистентом арбітра.
- Відповідний асистент арбітра повинен перебувати в полі зору арбітра. Арбітр повинен користуватися широкою діагональною системою.
- Розташування та поле зору арбітра, спрямоване за межі ігрового епізоду, полегшує контролювати гру та взаємодію з відповідним асистентом арбітра.
- Арбітр повинен перебувати досить близько, щоб контролювати гру та не перешкоджати їй.
- «Те, що потрібно бачити» це не завжди простір в безпосередній близькості від м'яча. Арбітр повинен також звертати увагу на:
 - агресивні сутички гравців, які не володіють м'ячем;
 - можливі порушення в зоні, у напрямку якої рухається гра;
 - порушення, що відбуваються після виконання передачі.

Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі

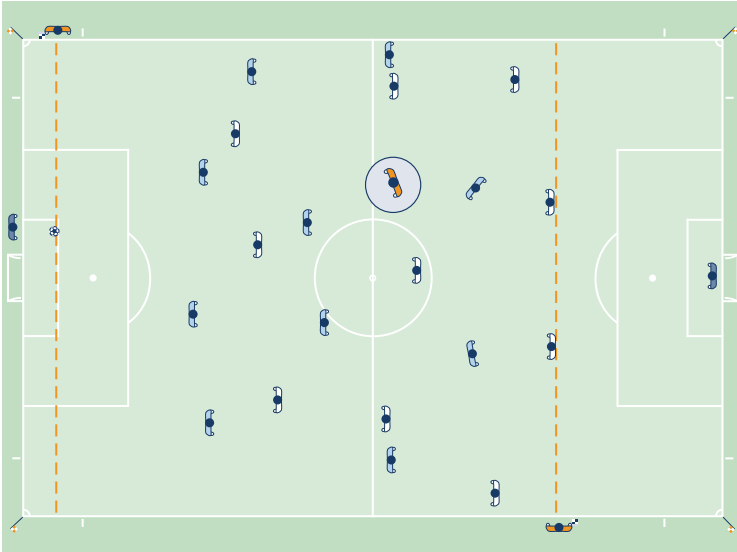
Краща позиція – це така позиція, у якій арбітр може прийняти правильне рішення. Усі рекомендації з приводу вибору позиції засновані на ймовірностях та повинні уточнюватися за допомогою спеціальної інформації про команди, гравців та епізоди матчу до цього моменту.

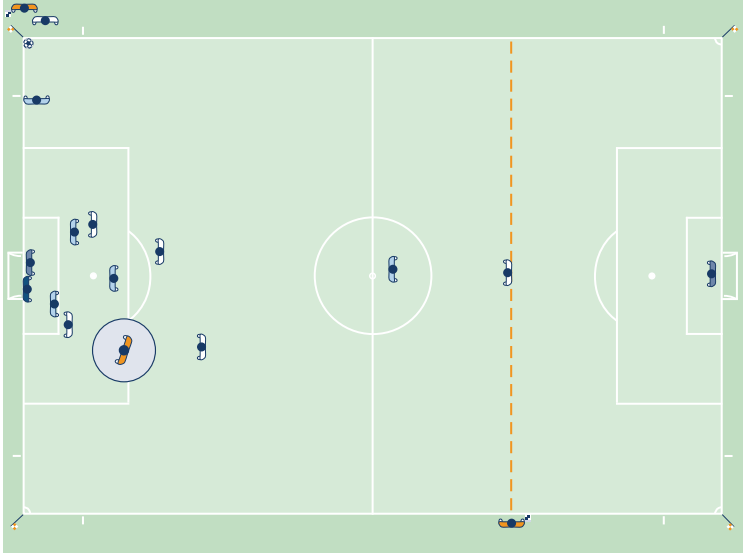
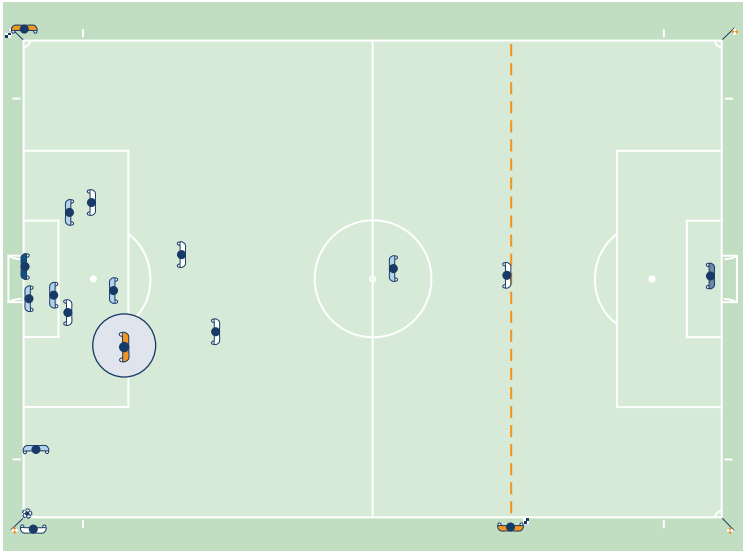
На графічних зображеннях позначені основні позиції, рекомендовані для арбітрів. Посилання на «зону» має на меті звернення особливої уваги, що кожна рекомендована позиція є простір, знаходячись в якому арбітр, найімовірніше, оптимізує свою ефективність. Зона може бути більшою, меншою або іншої форми залежно від обставин конкретного моменту.

1. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – початок гри

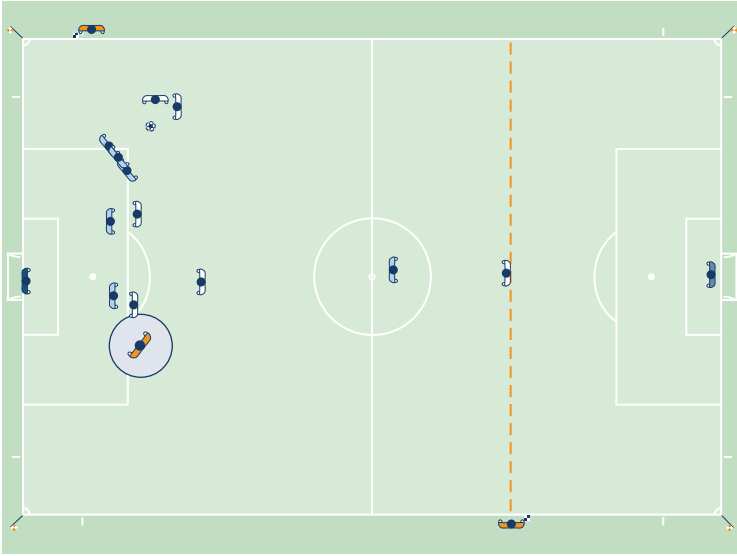

2. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – удар від воріт

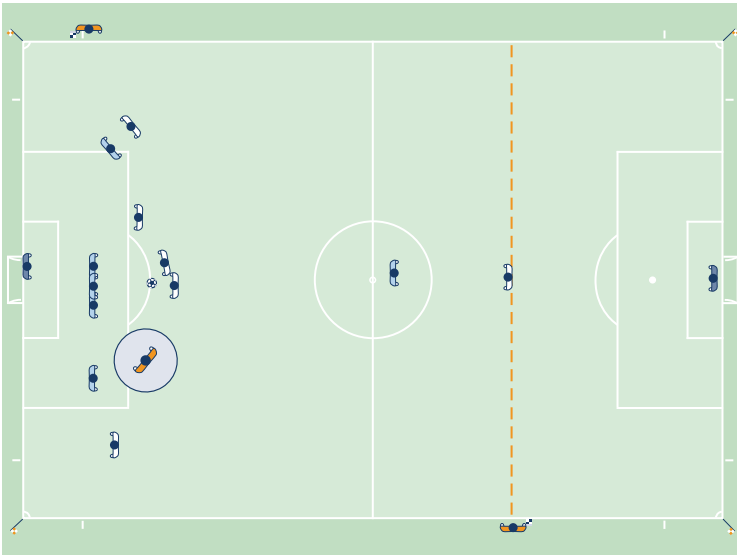

3. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – кутовий удар (1)**4. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – кутовий удар (2)**

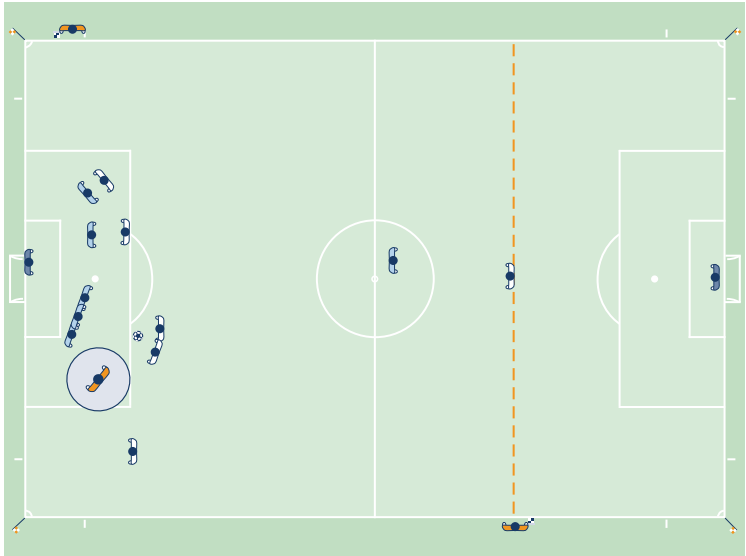
5. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – штрафний, вільний удар (1)

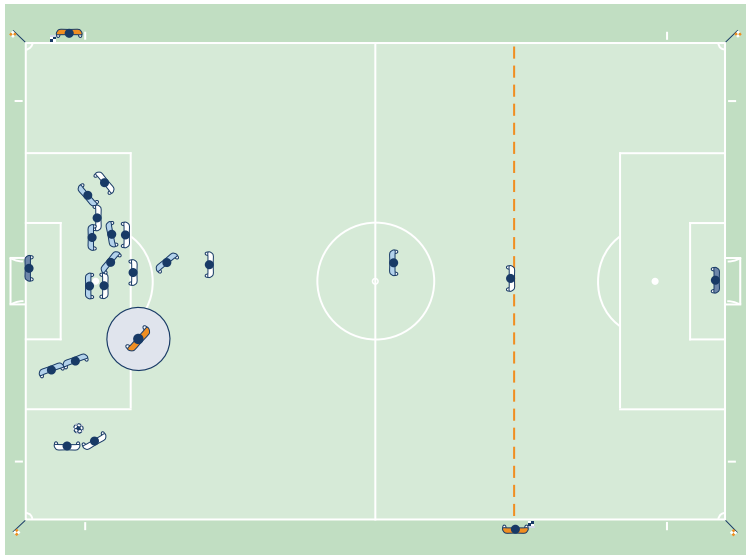
6. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – штрафний, вільний удар (2)

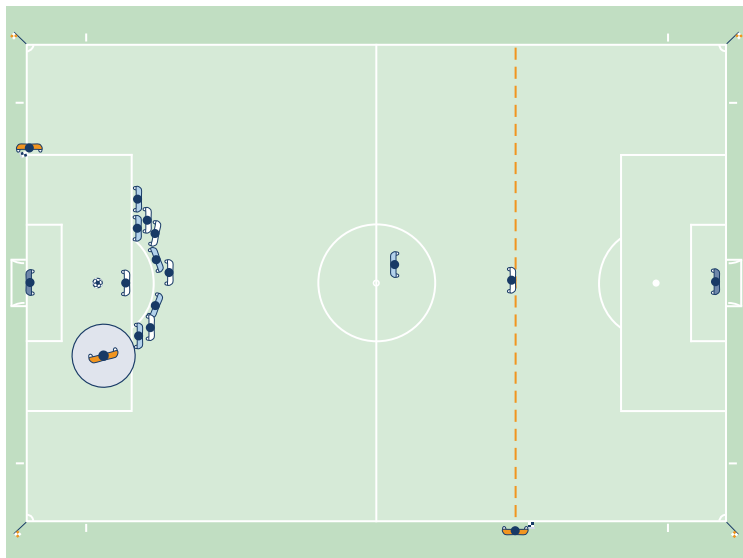
7. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – штрафний, вільний удар (3)

8. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – штрафний, вільний удар (4)

9. Вибір позиції в ситуаціях, коли м'яч не у грі – 11-метровий удар

Штрафний удар

Перевага

Вільний удар

Жовта картка

Червона картка

Використання свистка

Свисток необхідний для того, щоб сигналізувати:

- про початок гри (1, 2 тайм), після взяття воріт;
- про зупинку гри:
 - з метою призначення штрафного/вільного удару або 11-метрового удару;
 - якщо матч припинений або перерваний;
 - коли закінчився час тайму.
- про поновлення гри:
 - при виконанні штрафних/вільних ударів, коли стінка посувається на необхідну відстань;
 - при виконанні ударів з 11-метрової позначки.
- про поновлення гри після її зупинки через:
 - пред'явлення жовтої або червоної картки;
 - травми;
 - проведення заміни.

Свисток не використовується:

- для зупинки гри з метою:
 - виконання удару від воріт, кутового удару або вкидання м'яча;
 - фіксації взяття воріт.
- для поновлення гри:
 - при виконанні штрафного/вільного удару, удару від воріт, кутового удару,
 - вкидання м'яча.

Занадто часто використання свистка без потреби знижує його ефективність у той момент, коли свисток дійсно потрібен. Коли для поновлення гри потрібен свисток, арбітр повинен чітко оголосити гравцям, що гра не може бути поновлена до подачі сигналу.

Мова жестів

Мова жестів – це спосіб, яким користується арбітр, щоб:

- допомогти контролювати гру;
- продемонструвати авторитет та вміння володіти собою.

Мова жестів це не є:

- пояснення прийнятого рішення.

Обов'язки та зобов'язання

Додаткові асистенти арбітра допомагають арбітру проводити матч відповідно до Правил гри. Вони також допомагають арбітру в усіх інших питаннях, пов'язаних з перебігом матчу, на прохання та за дорученням арбітра.

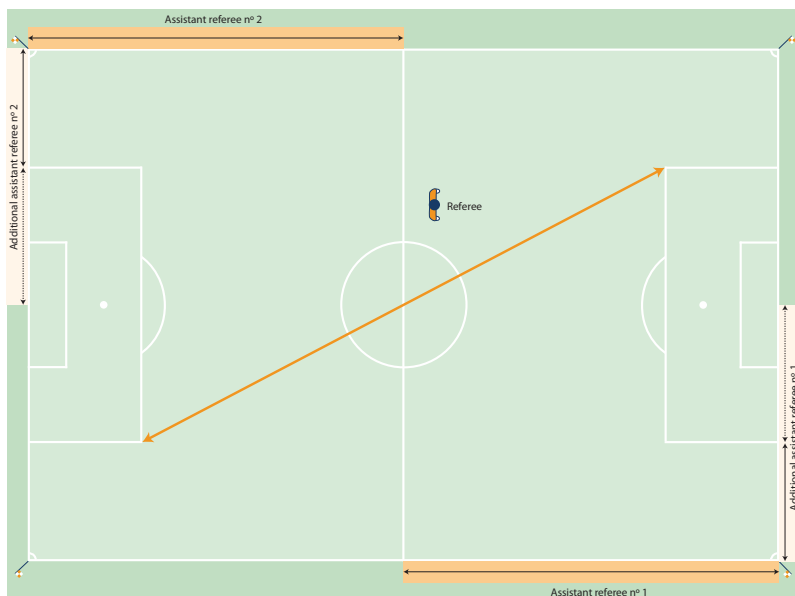
Зазвичай, це такі питання, як:

- перевірка поля, м'ячів, що використовуються, та екіпіровки гравців
- визначення, чи були вирішені проблеми, пов'язані з екіпіровкою або кровотечею
- ведення допоміжного обліку часу, забитих м'ячів та неналежної поведінки

Розташування та взаємодія

1. Звичайне розташування під час матчу

Додаткові асистенти арбітра займають позицію за лінією воріт.

Додатковим асистентам арбітра не можна виходити на поле для гри, якщо не виникають надзвичайні обставини.

2. Удар від воріт

Додаткові асистенти арбітра повинні перевірити, чи знаходиться м'яч у площі воріт. Якщо м'яч знаходиться неправильно, додаткові асистенти арбітра повинні повідомити про це арбітру.

3. Удар з 11-метрової позначки

Додатковий асистент арбітра повинен розташуватися на перетині лінії воріт та площі воріт, та асистент арбітра має зайняти позицію на одній лінії з передостаннім захисником.

4. Удари з 11-метрової позначки

Додаткові асистенти арбітра повинні розташуватися на кожному перетині лінії воріт та площі воріт, відповідно справа та зліва від воріт.

Додаткові асистенти арбітра зобов'язані повідомити арбітру, коли м'яч повністю перетнув лінію воріт між стійками під поперечиною.

5. Ситуації «М'яч забитий – м'яч не забитий»

Додатковий асистент арбітра повинен повідомити арбітру, коли м'яч забитий у ворота.

Система сигналізації для додаткових асистентів арбітра

Додаткові асистенти арбітра будуть користуватися тільки системою радіозв'язку, а не прапорцями, щоб повідомити арбітру про рішення.

У випадку несправності системи радіозв'язку, додаткові асистенти арбітра будуть користуватися прапорцем з електронним звуковим сигналом, щоб повідомити про свої рішення.

Зазвичай додатковий асистент арбітра не повинен подавати арбітру відверті сигнали рукою. Проте, в деяких випадках, прихований сигнал рукою може стати цінною підтримкою арбітра. Значення має бути обговореним та узгодженим під час бесіди перед початком матчу.

Обов'язки та відповідальність

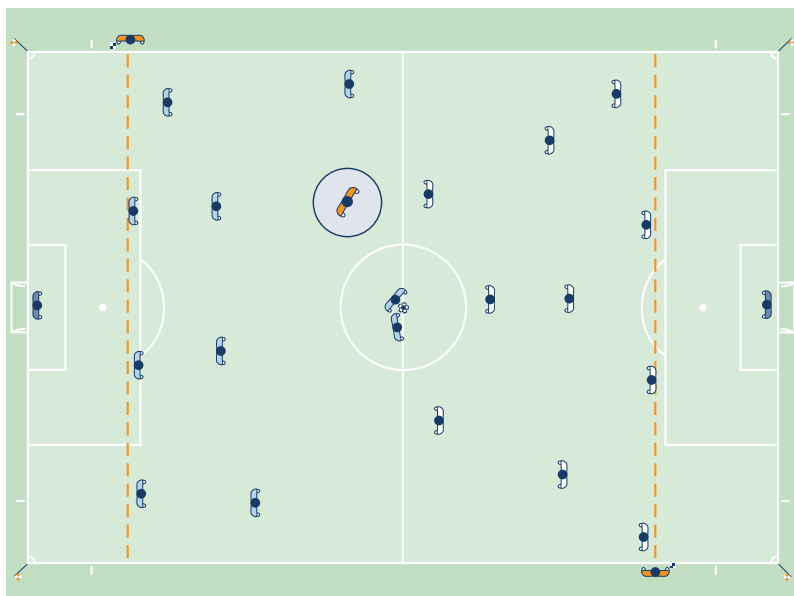
Асистенти арбітра допомагають арбітру контролювати матч відповідно до Правил гри. Крім того, відповідно до вказівок арбітра вони допомагають йому стосовно всіх інших питань, пов'язаних із проведенням матчу. В основному це включає такі питання:

- інспектування поля для гри, перевірка ігрових м'ячів та екіпіровки гравців;
- контроль усунення проблем, пов'язаних з екіпіровкою або кровотечею у гравця;
- контроль процедури проведення заміन;
- облік, який стосується часу гри, забитих м'ячів та неналежної поведінки.

Вибір позиції та взаємодія арбітра та асистентів арбітра

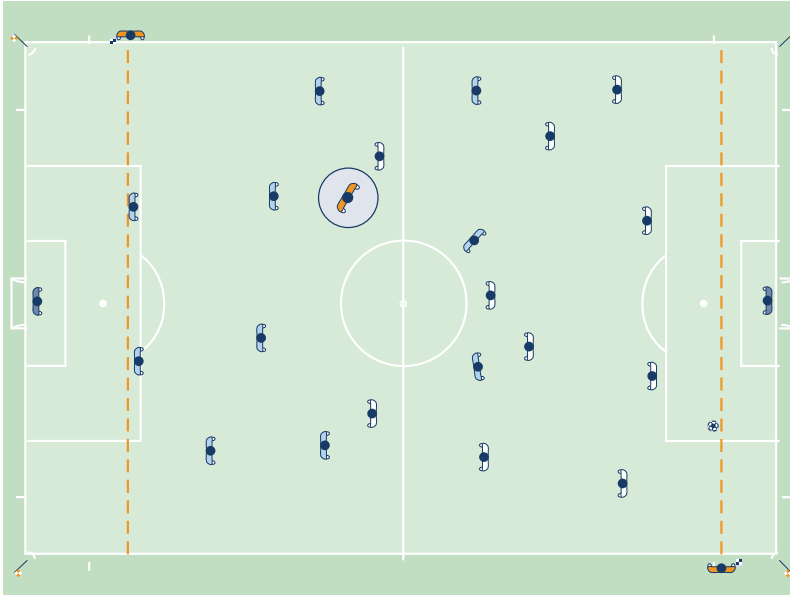
1. Початок гри

Асистенти арбітра повинні розташовуватися на одній лінії з передостаннім захисником.

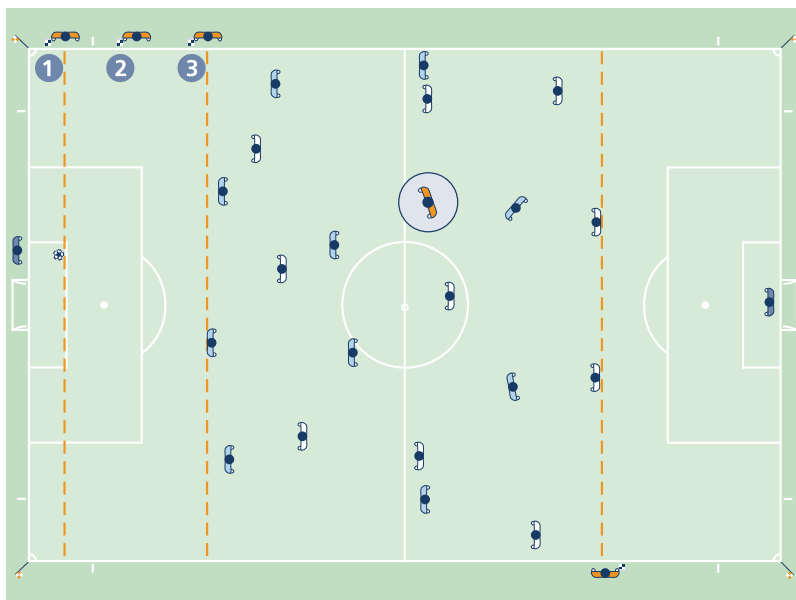
2. Вибір загальних позицій під час матчу

Асистенти арбітра повинні перебувати на одній лінії з передостаннім захисником або м'ячем, якщо м'яч ближче до лінії воріт, ніж передостанній захисник. Асистенти арбітра завжди повинні стояти обличчям до поля для гри.

3. Удар від воріт

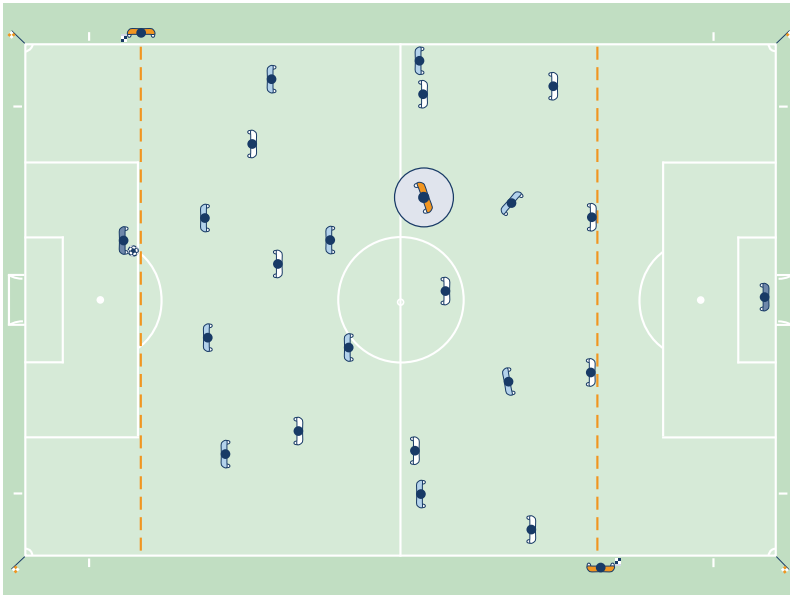
1. Спочатку асистенти арбітра повинні перевірити, чи перебуває м'яч у площі воріт.
 - Якщо м'яч неправильно встановлений, асистент арбітра не йде зі свого місця, встановлює візуальний контакт з арбітром та піднімає прапорець догори.
2. Як тільки м'яч буде правильно встановлений у площі воріт, асистент арбітра повинен переміститися до лінії штрафної площі, аби переконаватися, що м'яч залишає межі штрафної площі (м'яч у грі), а гравці, які атакують, не знаходяться в ній.
 - Якщо передостанній захисник виконує удар від воріт, асистент арбітра повинен переміститися прямо до лінії штрафної площі.
3. Потім асистент арбітра повинен зайняти позицію для визначення положення «поза грою», яка в будь-якому разі є пріоритетною.

4. Воротар, який випускає м'яч із рук

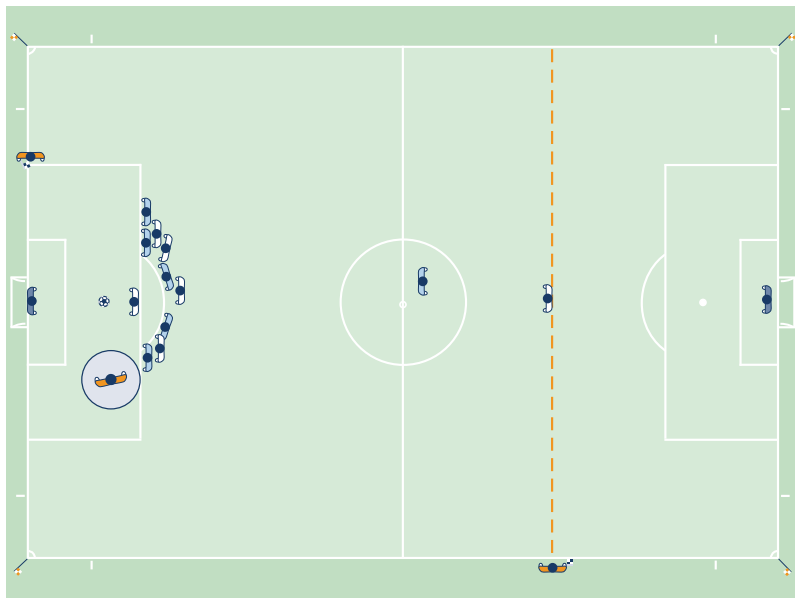
Асистенти арбітра повинні зайняти позицію на одній лінії з краєм штрафної площі та переконатися, що воротар не торкається до м'яча руками за межами штрафної площі.

Як тільки воротар випустив м'яч із рук, асистенти арбітра повинні зайняти позицію для визначення положення «поза грою», яка в будь-якому разі є пріоритетною.

5. 11-метровий удар

Асистент арбітра повинен зайняти позицію біля перетину лінії воріт та штрафної площі. Якщо воротар явно зміститься вперед, перш ніж буде виконано удар по м'ячу, і взяття воріт не фіксується, асистент арбітра повинен підняти прапорець догори.

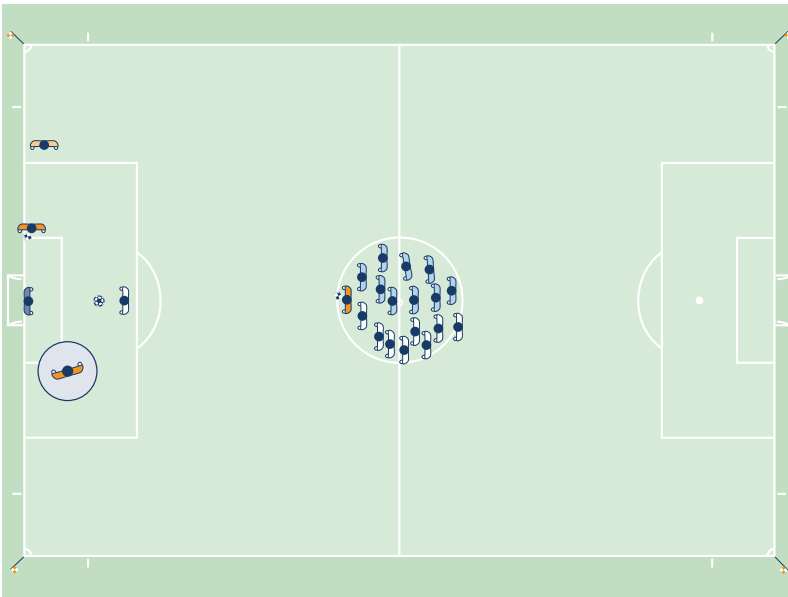

6. Виконання ударів з 11-метрової позначки

Один асистент арбітра повинен зайняти позицію біля перетину лінії воріт та площі воріт. Його основний обов'язок – переконатися, що м'яч перетинає лінію воріт:

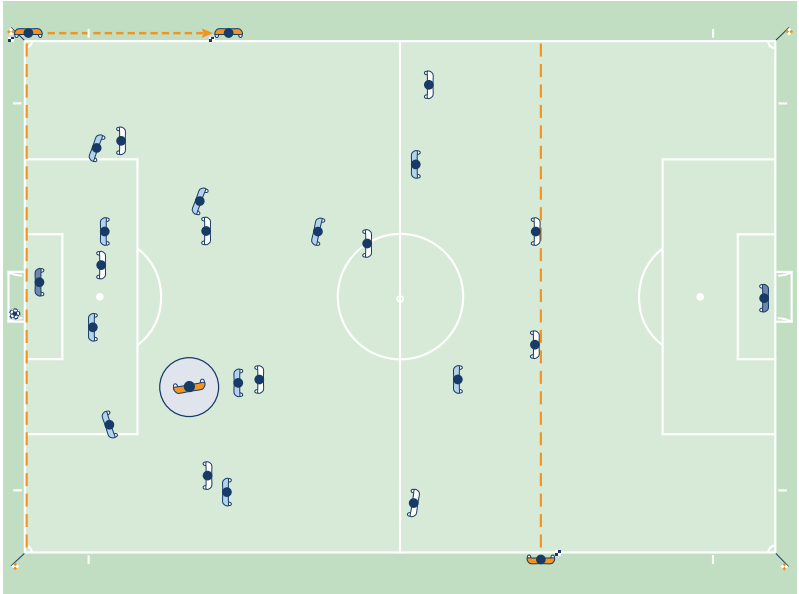
- коли стає очевидним, що м'яч перетнув лінію воріт, асистент арбітра повинен установити візуальний контакт з арбітром, не даючи ніяких додаткових сигналів;
- коли арбітр сумнівається, чи перетнув м'яч лінію воріт, а асистент арбітра переконаний, що взяття воріт було скоєно, то він спочатку піднімає прапорець, аби привернути увагу арбітра та підтвердити взяття воріт.

Другий асистент арбітра повинен перебувати в центральному колі та контролювати інших гравців обох команд.

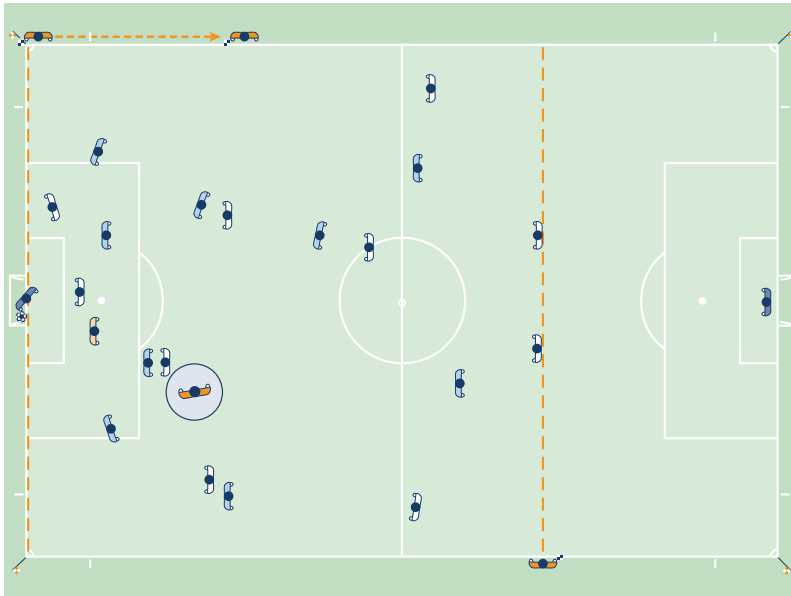

7. Ситуації «М'яч забитий – м'яч не забитий»

Коли м'яч забитий у ворота та немає сумніву щодо рішення, арбітр і асистент арбітра повинні встановити візуальний контакт, а потім асистент арбітра у швидкому темпі пробігає 25-30 метрів уздовж бокової лінії, в напрямку середньої лінії, прапорець вниз.

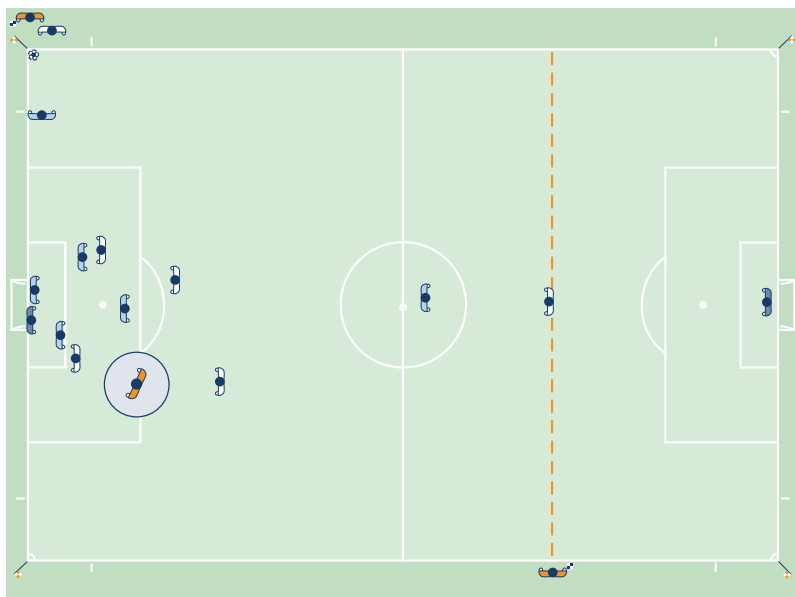
Коли арбітр не впевнений, чи перетнув м'яч лінію воріт, а асистент арбітра переконаний, що взяття воріт було скоєно, то він повинен підняти прапорець догори, щоб привернути увагу арбітра, а потім продовжує процедуру звичайної пробіжки у швидкому темпі на 25-30 метрів уздовж бокової лінії, в напрямку середньої лінії.

У тих випадках, коли м'яч не перетинає повністю лінію воріт між стійками та взяття воріт не фіксується, асистент арбітра та арбітр повинні встановити візуальний контакт і, якщо необхідно, асистент арбітра повинен зробити встановлений жест (сигнал) рукою на продовження гри.

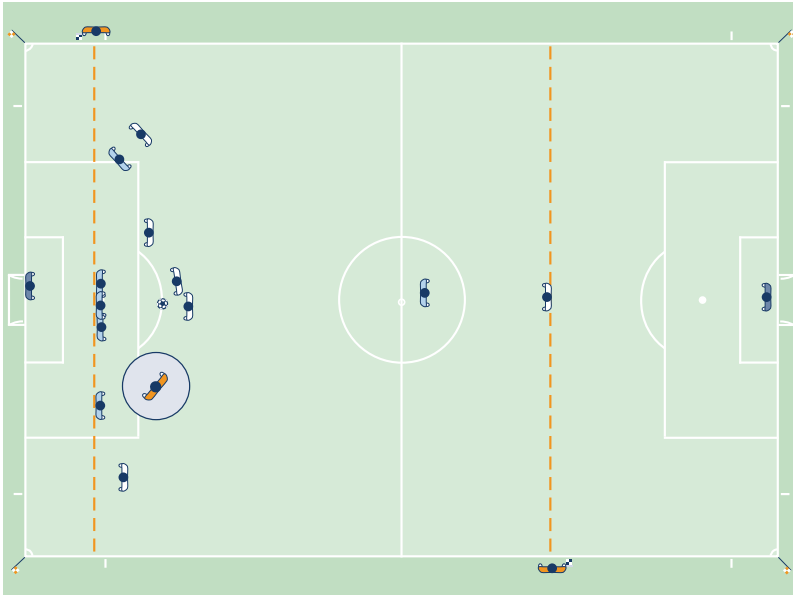
8. Кутовий удар

При виконанні кутового удару асистент арбітра займає позицію за кутовим прапорцем на рівні лінії воріт. У цій позиції він не повинен заважати гравцю, який виконує кутовий удар. Він має переконатися, що м'яч правильно встановлений у кутовому секторі.

9. Штрафний, вільний удар

При виконанні штрафного, вільного удару асистент арбітра повинен вибирати позицію на одній лінії з передостаннім захисником, щоб контролювати лінію поза грою, яка в будь-якому разі є пріоритетною. Однак він повинен бути готовий супроводжувати м'яч, переміщаючись уздовж бокової лінії до кутового прапорця, якщо виконується удар безпосередньо по воротах.

Жести

Як правило, асистент арбітра не повинен подавати очевидні сигнали рукою. Однак у деяких випадках прихований жест рукою може надати цінну допомогу арбітру. Жест рукою повинен мати чітке значення. Значення жестів слід обговорити та домовитися на передматчевій нараді.

Техніка бігу

Як правило, асистент арбітра повинен рухатися обличчям до поля. Переміщення боком використовується на коротких дистанціях. Особливо це важливо, коли асистент арбітра приймає рішення щодо положення «поза грою», маючи краще поле зору.

Біп сигнал

Нагадуємо арбітрам, що система звукової сигналізації є додатковим засобом, що застосовується тільки тоді, коли необхідно привернути увагу арбітра.

Ситуації, у яких використовується звуковий сигнал:

- положення «поза грою»;
- порушення (поза полем зору арбітра);
- вкидання м'яча з-за бокової лінії, кутовий удар або удар від воріт (тяжкі визначення);
- ситуації зарахування/не зарахування голу, пов'язані з фіксацією взяття воріт (тяжкі визначення).

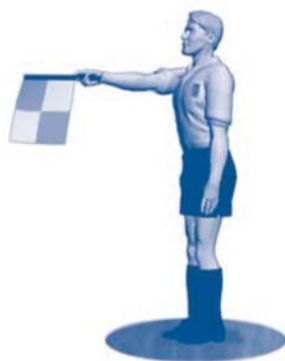
Заміна

**Вкидання
на користь
нападаючого**

**Вкидання
на користь
захисника**

Удар від воріт

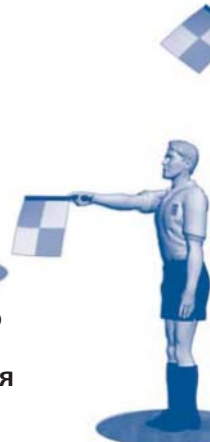
Кутовий удар

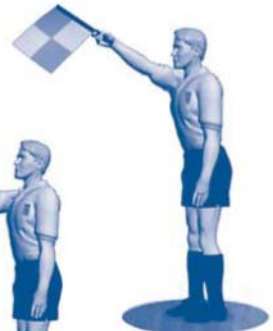
Поза грою

**Поза грою
в ближній
частині поля**

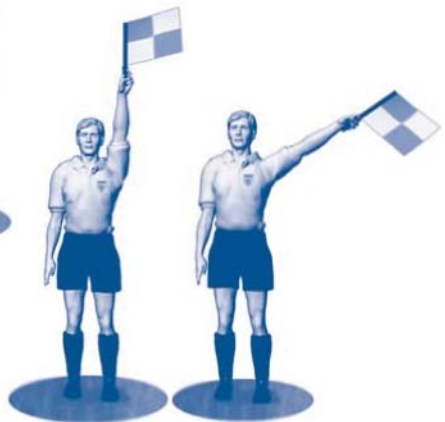
**Поза грою
в центрі поля**

**Поза грою
в дальній
частині поля**

**Порушення
з боку захисника**

**Порушення
з боку нападаючого**

Техніка подачі сигналів прапорцем та взаємодії асистентів з арбітром

Коли асистент арбітра рухається, його прапорець завжди повинен бути в полі зору арбітра. Прапорець має бути розгорнутим та опущеним донизу.

Подаючи сигнал, асистент арбітра повинен зупинитися, повернутися обличчям до поля, установити візуальний контакт з арбітром і підняти прапорець рішучим (не дуже швидким та не дуже різким) рухом. Прапорець має бути нібито продовженням руки.

Асистенти арбітра повинні піднімати прапорець рукою, якою потім подається наступний сигнал. Якщо змінюються обставини і другою рукою потрібно подавати наступний сигнал, асистент арбітра повинен перекласти прапорець в іншу руку на рівні нижче талії.

Щоразу, коли асистент арбітра сигналізує, що м'яч вийшов із гри за межі поля, він повинен продовжувати сигналізувати, поки арбітр цього не помітить.

Щоразу, коли асистент арбітра сигналізує про грубе порушення Правил, а арбітр помічає сигнал не відразу:

- якщо арбітр зупинив гру, щоб вжити дисциплінарних заходів за сигналом асистента арбітра, гра поновлюється відповідно до Правил (штрафний/вільний удар, удар з 11-метрової позначки і т.д.);
- якщо арбітр уже поновив гру, то він може вжити тільки дисциплінарні покарання, а не призначати штрафний/вільний удар або удар з 11-метрової позначки.

Вкидання м'яча з-за бокової лінії

Коли м'яч перетинає бокову лінію поруч з позицією асистента арбітра, він повинен одразу сигналізувати напрямок вкидання.

Коли м'яч перетинає бокову лінію далеко від позиції асистента арбітра та рішення щодо вкидання є очевидним, асистент арбітра теж повинен одразу сигналізувати напрямок вкидання.

Коли м'яч перетинає бокову лінію далеко від позиції асистента арбітра, і в нього є сумніви з приводу того, яка команда має вводити м'яч у гру, він спочатку піднімає прапорець, інформуючи арбітра про вихід м'яча з гри, а потім установлює візуальний контакт з арбітром і діє відповідно до його рішення.

Кутовий удар / Удар від воріт

Коли м'яч перетинає лінію воріт недалеко від позиції асистента арбітра, останній повинен одразу сигналізувати правою рукою (щоб не порушувати візуальний контакт з арбітром), вказуючи на удар від воріт або кутовий удар.

Коли м'яч перетинає лінію воріт недалеко від позиції асистента арбітра, то асистент арбітра повинен спочатку підняти прапорець, інформуючи арбітра, що м'яч вийшов з гри, а потім вказати на удар від воріт або кутовий удар.

Коли м'яч перетинає лінію воріт далеко від позиції асистента арбітра, останній повинен підняти прапорець, інформуючи арбітра, що м'яч вийшов за межі поля, встановити візуальний контакт з арбітром і діяти відповідно до його рішення. Крім того, асистент арбітра може відразу сигналізувати, якщо рішення є очевидним.

Положення «поза грою»

Перше, що робить асистент арбітра після прийняття рішення про положення «поза грою», піднімає прапорець. Потім він користується прапорцем, показуючи, у якій частині поля було скоєно порушення.

Якщо арбітр не відразу помічає прапорець, асистент арбітра продовжує сигналізувати, поки арбітр не підтвердить сигнал або м'яч не виявиться під контролем команди, яка захищається.

Асистент арбітра повинен піднімати прапорець правою рукою, щоб не закривати собі поле зору.

Проведення замін

У випадку, коли потрібно провести заміну, спочатку четвертий арбітр повинен проінформувати асистента арбітра. Потім асистент арбітра має подати сигнал арбітру в момент наступної зупинки гри. Асистенту арбітра не потрібно переміщатися до середньої лінії поля, оскільки четвертий арбітр проводить процедуру заміни.

Коли ж відсутній четвертий арбітр, асистент арбітра повинен надати допомогу при проведенні процедури заміни. У такому випадку арбітр повинен почекати, поки асистент арбітра повернеться на свою позицію перед поновленням гри.

Порушення

Асистент арбітра повинен підняти прапорець у випадку порушення або неналежної поведінки на безпосередній близькості від нього або поза полем зору арбітра. В інших ситуаціях він повинен чекати та висловити свою думку в тому випадку, якщо це буде необхідно. Якщо насправді було саме так, асистент арбітра повинен повідомити арбітра, що він бачив та чув і які гравці причетні до цього інциденту.

Перш ніж сигналізувати про порушення, асистент арбітра повинен визначити, що:

- порушення було скоєно поза полем зору арбітра або арбітру інцидент було закрито;
- арбітр не використав би «принцип переваги», якби побачив порушення.

Коли відбувається порушення при єдиноборствах або неналежна поведінка, асистент арбітра повинен:

- підняти прапорець тією самою рукою, яку він використовує для наступного сигналу. Це ясно демонструє арбітру, проти кого було скоєно порушення;
- встановити візуальний контакт із арбітром;
- злегка помахати прапорцем уперед та назад (уникаючи будь-якого сильного або агресивного руху);
- скористатися електронним звуковим сигналом, якщо необхідно.

Асистент арбітра повинен застосовувати метод «чекай і дивись», щоб продовжити гру та не піднімати прапорець, коли команда, проти гравця якої здійснено порушення, отримує перевагу. У цьому випадку дуже важливо, щоб асистент арбітра встановив візуальний контакт з арбітром.

Порушення за межами штрафної площі

Коли порушення відбувається за межами штрафної площі (біля межі штрафної площі), асистент арбітра повинен встановити візуальний контакт з арбітром, щоб побачити, де перебуває арбітр, і яке рішення він прийняв. Якщо необхідно, асистент арбітра повинен зайняти позицію на одній лінії зі штрафною площею та підняти прапорець.

У ситуаціях контратак асистент арбітра повинен вміти надати інформацію, було порушення чи ні, було порушення у штрафній площі або за його межами, що є пріоритетним у кожному разі, та яке дисциплінарне рішення має прийнятися.

Порушення у штрафній площі

Коли порушення відбувається у штрафній площі поза полем зору арбітра, перш за все неподалік від позиції асистента арбітра, останній повинен спочатку встановити візуальний контакт з арбітром, щоб побачити, де перебуває арбітр, і яке рішення він прийняв. Якщо арбітр не приймає ніяких дій, асистент арбітра повинен підняти прапорець, скористатися електронним звуковим сигналом та переміститися уздовж бокової лінії до кутового прапорця.

Масова конфронтація

У ситуаціях масової конфронтації найближчий асистент арбітра може вийти на поле та надати допомогу арбітру. Другий асистент арбітра теж повинен спостерігати та нотувати подробиці інциденту.

Консультація

При розгляді питань дисциплінарного характеру, візуального контакту та основного стриманого жесту рукою арбітра з боку асистента арбітра може бути достатньо у деяких випадках.

У випадках, коли необхідна безпосередня консультація, асистент арбітра може вийти на поле на 2-3 метри, якщо це потрібно. На момент розмови арбітр та асистент арбітра повинні повернутися обличчям до поля, щоб їх не чули інші.

Належна відстань до «стінки»

Коли призначається штрафний, вільний удар дуже близько до бокової лінії, недалеко від позиції асистента арбітра, асистент арбітра може вийти на поле, щоб допомогти встановити стінку на відстані 9,15 метра від м'яча. Він буде домагатися, щоб при встановленні стінки дотримувалася відстань від місця встановлення м'яча. У цьому випадку арбітр повинен почекати, поки асистент арбітра повернеться на свою позицію перед поновленням гри.

Компенсація втраченого часу

Велика кількість зупинок гри є цілком природною (наприклад, вкидання м'яча з-за бокової лінії, удари від воріт). Компенсація необхідна тільки у випадку надмірної втрати часу.

На останній хвилині кожного тайму четвертий арбітр демонструє мінімальну компенсацію втраченого часу відповідно до рішення арбітра.

Оголошення про компенсацію часу не відображає точну кількість часу до закінчення матчу. Арбітр може збільшити компенсований час, якщо вважає за необхідне, але ніколи не зменшити.

Арбітр не повинен компенсувати помилку, допущену при хронометражі першого тайму, за допомогою збільшення або зменшення тривалості другого тайму.

«Спірний м'яч»

Будь-який гравець може брати участь у боротьбі за м'яч, включаючи воротаря. Мінімальна або максимальна кількість гравців, необхідна для боротьби за «спірний м'яч», не зазначена. Арбітр не може приймати рішення щодо того, хто з гравців має або не має право брати участь у боротьбі за «спірний м'яч».

М'яч, який знаходиться у грі, потрапляє в арбітра або асистента арбітра

Якщо м'яч, що знаходиться у грі, потрапляє в арбітра або асистента арбітра, який тимчасово перебуває на полі, гра продовжується, оскільки арбітр та асистенти арбітра є учасниками матчу.

Немає голу

Якщо арбітр сигналізує про взяття воріт, перш ніж м'яч повністю перетнув лінію воріт, і відразу усвідомлює свою помилку, гра поновляється «спірним м'ячем» з того місця, де був м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчій до того місця точці, де знаходився м'яч на момент зупинки гри.

Технологія лінії воріт (GLT)

Принципи GLT

- GLT застосовується виключно на лінії воріт і тільки для визначення, чи був забитий м'яч.
- Система GLT повинна відповідати Програмі якості ФІФА стосовно GLT.
- Визначення, чи був забитий м'яч, повинно бути миттєвим та автоматично підтверджено протягом однієї секунди.
- Визначення, чи був забитий м'яч, передається системою GLT тільки офіційним особам матчу (через годинник арбітра за допомогою вібрації та звукового сигналу).

Специфікація вимог до технології лінії воріт

Якщо GLT застосовується під час матчів змагань, організатори змагань повинні забезпечити відповідність системи вимогам, викладеним у Посібнику з тестування Програми якості ФІФА стосовно GLT. Цей посібник має бути затверджений Міжнародною Радою футбольних асоціацій. Незалежний інститут тестування повинен перевіряти точність та функціональність систем різноманітних постачальників технологій відповідно до Посібника з тестування.

Визначення

У контексті Правила 11 (Положення «поза грою») застосовуються такі визначення:

- «ближче до лінії воріт команди суперника» означає, що будь-яка частина голови, тулуба або ноги гравця перебуває ближче до лінії воріт команди суперника, ніж м'яч і передостанній гравець команди суперника. У дане визначення не включено руки;
- «втручання у гру» означає грати або торкатись м'яча, який переадресував, або якого останнім торкнувся партнер по команді;
- «втручання в дії суперника» означає перешкоджання супернику грати чи мати можливість грати у м'яч, явно перекриваючи поле зору суперника або веде боротьбу з суперником за м'яч;
- «отримати перевагу знаходячись в такій позиції» означає заволодіти м'ячем, перебуваючи при цьому в положенні «поза грою»,
 - і. який відскочив або зрикошетив до нього від стійкі воріт, поперечини або від суперника;
 - іі. який відскочив, зрикошетив або зіграний на нього суперником, який свідомо рятував свої ворота, від голу (*save*).

Гравець, який перебуває у положенні «поза грою», отримавши м'яч від суперника, що навмисно зіграв у м'яч (за виключенням свідомого порятунку своїх воріт, від голу), не вважається отриманням переваги.

Порушення

Коли арбітр фіксує порушення за положення «поза грою», він призначає вільний удар, який повинен виконуватися з місця, де перебував гравець, який порушив Правило, на момент останньої передачі м'яча партнером по команді.

Для визначення фіксації положення «поза грою», до наступної зупинки гри, якщо будь-який гравець команди, що захищається, залишив поле з будь-якої причини без дозволу арбітра, то він вважається таким, що перебуває на лінії своїх воріт або на боковій лінії поля. Якщо гравець навмисне залишає поле гри, арбітр попереджає його в найближчий момент, коли м'яч вийде з гри.

Не буде вважатися порушенням, якщо гравець, який перебуває в положенні «поза грою», іде з поля, показуючи арбітру, що не бере активної участі у грі. Однак якщо арбітр вважає, що гравець залишив поле з тактичних причин та отримав незаслужену перевагу, коли повернувся на поле, його слід попередити за неспортивну поведінку. Гравець повинен запитати дозволу в арбітра повернутися на поле.

Якщо гравець атакуючої команди в момент того, коли м'яч проходить у ворота, непорушно стоїть між стійками за лінією воріт в площі, яку обмежує сітка воріт, арбітр повинен зафіксувати взяття воріт. Однак якщо гравець атакуючої команди відволікає суперника, арбітр не фіксує взяття воріт, попереджає гравця за неспортивну поведінку та поновлює гру «спірним м'ячем» у тому місці, де знаходився м'яч, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчій до того місця точці, де був м'яч на момент зупинки гри.

1. Втручання в гру

Порушення положення «поза грою»

Гравець, який атакує, перебуває **в положенні «поза грою»** (A) та не заважає діям суперника і **торкається м'яча**.

Асистент арбітра повинен підняти прапорець, коли гравець **доторкнеться до м'яча**.

2. Втручання в гру

Немає порушення положення «поза грою»

Гравець, який атакує, перебуває **в положенні «поза грою»** (A) і не заважає діям суперника та **не торкається м'яча**.

Не можна карати команду гравця, оскільки він не доторкнувся до м'яча.

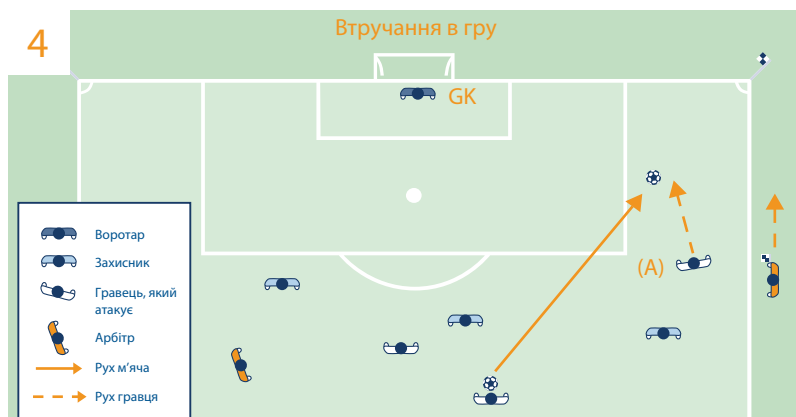
3. Втручання в гру

Немає порушення положення «поза грою»

Гравець, який атакує, перебуває **в положенні «поза грою»** (A) і біжить до м'яча. Його партнер по команді, який **не перебуває в положенні «поза грою»** (B), теж біжить до м'яча та заволодіває ним. Команда гравця (A) не карається, оскільки він не доторкнувся до м'яча.

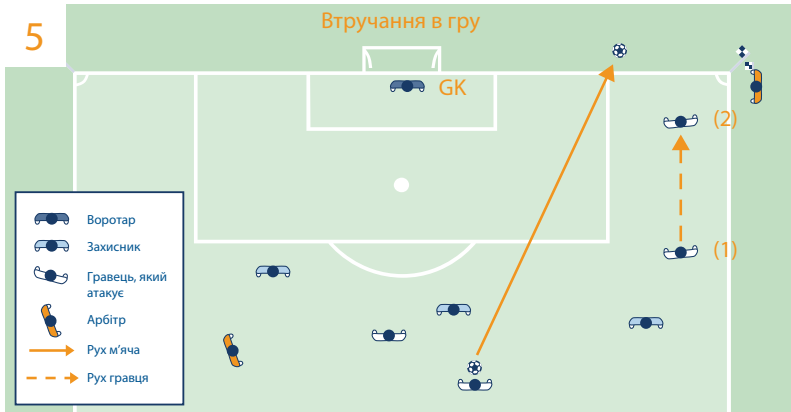
4. Втручання в гру

Гравець, який перебуває **в положенні «поза грою»** (A), може бути покараний перш ніж захопити м'яч або доторкнутися до нього, якщо, на думку арбітра, його партнер по команді, який не перебуває в положенні «поза грою», не має можливості заволодіти м'ячем.

5. Втручання в гру

Удар від воріт

Гравець, який атакує, перебуває **в положенні «поза грою»** (1), біжить до м'яча, але **не доторкається до нього**.

Асистент арбітра фіксує вихід м'яча за лінію воріт та повинен подати сигнал **«удар від воріт»**.

6. Перешкоджання діям суперника

Гравець, який атакує (A), перебуваючи **в положенні «поза грою»**, закриває воротарю поле зору. Команда має бути покарана вільним ударом, оскільки гравець (A) заважає діям суперника заволодіти м'ячем.

7. Перешкодження діям суперника

Гравець, який атакує, перебуваючи в положенні «поза грою» (A), **не** закриває воротарю поле зору, не вводить його в оману та не відволікає своїми жестами або рухами.

8. Перешкодження діям суперника

Гравець, який атакує, перебуваючи в положенні «поза грою» (A), біжить до м'яча, але не заважає діям суперника, щоб заволодіти м'ячем.

Гравець (A) **не** вводить в оману та не відволікає своїми жестами або рухами гравця (B).

9. Втручання в дії суперника

Гравець, який атакує, перебуваючи в положенні «поза грою» (A), біжить до м'яча, заважаючи своїми діями супернику (B) захопити м'яч.

Гравець (A) вводить в оману або відволікає своїми жестами або рухами гравця (B).

10. Отримання переваги

Після удару по воротах партнером по команді (A) м'яч відскакує від воротаря до гравця (B). Команда цього гравця карається вільним ударом за **заволодіння м'ячем**, оскільки раніше він знаходився у положенні «поза грою».

11. Отримання переваги

Команда гравця (B), який атакує, перебуваючи **в положенні «поза грою»**, карається вільним ударом за **заволодіння м'ячем**, що відскакує від суперника (C), який перебував **в положенні «поза грою»**, коли партнер по команді останній раз торкнувся м'яча.

12. Отримання переваги

Після удару по воротах партнером по команді (A) м'яч відскакує від воротаря до гравця, який атакує (B), не перебуваючи в положенні «поза грою».

Гравець (C), **перебуваючи в положенні «поза грою»**, не отримує покарання, оскільки не скористався вигодою та не заволодів м'ячем, перебуваючи у цьому положенні.

3. Отримання переваги

Після удару по воротах партнером по команді (А) м'яч відскакує від суперника до гравця, який атакує (В), команда якого отримує покарання за його **заволодіння м'ячем**, оскільки раніше гравець (В) перебував у положенні «поза грою».

14. Отримання переваги

Гравець, який атакує ©, **перебуваючи в положенні «поза грою»**, не заважає діям суперника. У цей момент партнер по команді (А) робить передачу гравцю (В1), який не перебуває в положенні «поза грою», біжить до воріт суперника та передає м'яч (В2) партнеру по команді (С).

Гравця (С) не можна карати, оскільки в момент передачі йому м'яча, він уже не перебував у положенні «поза грою».

Основні вимоги щодо порушень

Порушенням вважається напад на суперника за наявності таких умов:

- порушником має бути гравець;
- порушення має бути здійснено на полі для гри;
- порушення має бути здійсненим, коли м'яч перебуває у грі.

Якщо арбітр зупиняє гру через порушення, допущене за межами поля для гри (коли м'яч знаходиться у грі), гра поновлюється «спірним м'ячем» у тому місці, де був м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчій до того місця точці, де був м'яч на момент зупинки гри.

Недбалість, нерозсудливість, застосування надмірної сили

«Недбалість» означає, що гравець проявив недостатню уваги або нерозрахованість під час ведення боротьби або діяв необачно.

- Подальша дисциплінарна санкція не потрібна, якщо, на думку арбітра, порушення допущено через недбалість.

«Нерозсудливість» означає, що гравець діяв, зовсім не думаючи про загрозу безпеці суперника.

- Гравця, який діяв у нерозсудливій манері, слід попередити.

«Застосування надмірної сили» означає, що гравець значно перевищив необхідну силу та загрожує нанесенню травми супернику.

- Гравець, який застосовує надмірну силу, повинен бути вилученим з поля.

Напад на суперника

Напад на суперника являє собою боротьбу за простір, за допомогою фізичного контакту, в межах ігрової відстані від м'яча, без допомоги рук або ліктів.

Порушенням є напад на суперника:

- у недбалій манері;
- у нерозсудливій манері;
- із застосуванням надмірної сили.

Затримка суперника

Затримка суперника являє собою перешкоджання його руху за допомогою кистей рук, рук або тулуба.

Нагадуємо арбітрам про своєчасне втручання та вживання суворих заходів у випадку подібних порушень, особливо в штрафній площі при виконанні кутових, штрафних/вільних ударів.

У зазначених ситуаціях арбітр повинен:

- зробити зауваження будь-якому гравцю за затримку суперника, перш ніж м'яч буде введений у гру;
- попередити гравця, якщо затримання триває, перш ніж м'яч буде введений у гру;
- призначити штрафний удар або удар з 11-метрової позначки та попередити гравця за затримку суперника, якщо м'яч уже введений у гру.

Якщо захисник почав затримувати гравця, який атакує, за межами штрафної площі та продовжує це робити в межах штрафної площі, арбітр повинен призначити 11-метровий удар.

Дисциплінарні покарання

- Попередження за неспортивну поведінку слід винести гравцю за затримку суперника, який хоче заволодіти м'ячем або вийти на вигідну позицію.
- Слідвилучити гравця, який перешкоджає очевидній голевій можливості за допомогою затримки суперника.
- В інших ситуаціях, пов'язаних з затримками суперника, дисциплінарні покарання не застосовують.

Поновлення гри

- Штрафний удар з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару), або удар з 11-метрової позначки, якщо порушення було скоєно в штрафній площі.

Гра рукою

Гра рукою визначається навмисною дією гравця, який торкається м'яча кистю руки або рукою. Арбітр повинен керуватись такими критеріями:

- рух руки в напрямку м'яча (а не м'яча в напрямку руки);
- відстань між суперником і м'ячем «несподіваний м'яч»;
- положення руки не обов'язково означає, що є порушення;
- торкання м'яча предметом, який знаходиться в руці (предмет одягу, щиток та ін.), вважається порушенням;
- удар по м'ячу кинутим предметом (взуття, щиток та ін.), вважається порушенням.

Дисциплінарні покарання

Є обставини, коли гравцю виноситься попередження за неспортивну поведінку, який навмисне грає рукою, наприклад, гравець:

- навмисне грає рукою, заважаючи супернику заволодіти м'ячем;
- намагається забити м'яч, навмисне граючи рукою.

Однак арбітр вилучає гравця за позбавлення голу або очевидної гольової можливості за допомогою навмисної гри рукою. Таке покарання не за спричинену дію гравця, який навмисне грає рукою, а за неприпустиме, неправомірне втручання, що перешкодило взяттю воріт.

Поновлення гри

- Штрафний удар з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару), або удар з 11-метрової позначки.

За межами своєї штрафної площі воротар так само обмежений у грі рукою, як і будь-який інший гравець. У своїй штрафній площі воротар не може бути винний у порушенні, що пов'язане з грою рукою, яке призвело до штрафного удару, або будь-якої неналежної поведінки, пов'язаної з грою рукою. Однак він може бути покараний за деякі порушення, які караються вільним ударом.

Порушення з боку воротарів

Воротарям заборонено тримати м'яч у руках більше шести секунд. Вважається, що воротар володіє м'ячем:

- поки м'яч знаходиться в його руках або між рукою та будь-якою поверхнею (наприклад, землею та його тілом);
- поки м'яч знаходиться на долоні його витягнутої руки;
- у той час, як він вдаряє м'ячем об землю або підкидає його в повітря.

Коли воротар заволодів м'ячем і тримає його в руках, суперник не має права атакувати воротаря.

Воротарю заборонено торкатися до м'яча руками у своїй штрафній площі за таких обставин:

- якщо він знову володіє м'ячем після того як кинув його на землю та до м'яча не доторкався будь-який інший гравець:
 - вважається, що воротар контролює м'яч, доторкаючись до нього будь-якою частиною кисті або рук, за винятком тих випадків, коли м'яч випадково відскакує від воротаря, наприклад, після спроби зловити його;
 - до володіння м'ячем відноситься випадок, коли воротар навмисно відбиває удар.
- якщо воротар доторкається до м'яча руками після навмисне спрямованої передачі, стопою, партнером по команді;
- якщо воротар доторкається до м'яча руками після того, як отримав його безпосередньо після вкидання з-за бокової лінії партнером по команді.

Поновлення гри

- Вільний удар виконується з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Порушення проти воротарів

- Порушенням вважається створення перешкод воротарю, який намагається звільнитися від м'яча.
- Гравець має бути покараний за небезпечну гру, якщо завдає або намагається завдати удару по м'ячу, коли воротар вводить його у гру.
- Порушенням вважається обмеження руху воротаря за допомогою створення йому перешкод, наприклад, при відбитті кутового удару.

Небезпечна гра

Небезпечною грою вважається будь-яка дія, яка при спробі зіграти м'ячем загрожує травмуванню будь-кому (включаючи самого гравця). Небезпечна гра стосовно суперника не дає йому зіграти м'ячем у зв'язку з острахом отримати травму.

Удар ножицями допускається за умови, коли, на думку арбітра, він не є безпечним для суперника.

Небезпечна гра не передбачає фізичного контакту між гравцями. Якщо ж він трапляється це є порушенням, яке карається штрафним ударом або ударом з 11-метрової позначки. У випадку фізичного контакту арбітр повинен розглянути ймовірність того, що було скоєно порушення Правил.

Дисциплінарні покарання

- Якщо гравець небезпечно відіграє у «звичайній» боротьбі, арбітр не повинен вживати будь-які дисциплінарні заходи. Якщо дія відбувається з можливим ризиком травмування, арбітр повинен попередити гравця.
- Якщо гравець зіграє небезпечно, перешкоджаючи реалізації очевидної гольової можливості, арбітр вилучає його.

Поновлення гри

- Вільний удар виконується з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).
- У випадку контакту було скоєно зовсім інше порушення, що карається штрафним ударом або ударом з 11-метрової позначки.

Перешкоджання пересуванню суперника

Перешкоджання пересуванню суперника означає переміщення на траєкторію руху суперника, щоб перешкодити, заблокувати, уповільнити або змусити суперника змінити напрямок, коли м'яч не перебуває в межах ігрової відстані будь-якого гравця.

Всі гравці мають право на свою позицію на полі для гри. Бути на шляху суперника – не одне і теж, що переміщатися таким чином, щоб виявитися на його шляху.

Можна прикривати м'яч. Гравець, який перебуває між суперником і м'ячем з тактичних причин, не порушує Правила, оскільки м'яч залишається на ігровій відстані та гравець не затримує суперника руками або тілом. Якщо м'яч перебуває на ігровій відстані, суперник може правильно атакувати гравця.

Затримка поновлення гри з метою пред'явлення картки

Як тільки арбітр прийняв рішення пред'явити картку з метою попередження або вилучення гравця, гра не поновляється до застосування покарання.

Попередження за неспортивну поведінку

Попередження за неспортивну поведінку виносяться гравцю за різних обставин, наприклад, якщо гравець:

- робить у нерозсудливій манері одне із семи порушень, що карається штрафним ударом;
- робить порушення з тактичних причин, щоб своїми діями перешкодити або перервати перспективну атаку;
- затримує суперника з тактичної причини – відтягнути суперника від м'яча або не дати йому заволодіти м'ячем;
- грає рукою, заважаючи супернику заволодіти м'ячем або розвинути атаку (але не воротарю в його штрафній площі);
- грає рукою, намагаючись забити м'яч (незалежно від того, чи закінчилась спроба успіхом);
- намагається ввести в оману арбітра, симулюючи травму або роблячи вид, що стосовно нього було допущено порушення (симуляція);
- міняється місцями з воротарем під час гри або без дозволу арбітра;
- діє в манері, що демонструє неповагу до гри;
- грає м'ячем, залишаючи поле, після того як арбітр дав дозвіл залишити поле;
- в усній формі відволікає суперника під час гри або під час поновлення гри;
- робить на полі для гри заборонені розмітки;
- використовує навмисний трюк, коли м'яч знаходиться у грі, щоб зробити передачу своєму воротарю головою, грудьми, стегном тощо, у спробі обійти Правило, незалежно від того, доторкається воротар до м'яча руками чи ні. Цей гравець робить порушення за спробу обійти букву та дух цього Правила. Гра поновляється вільним ударом;
- використовує навмисний трюк, щоб зробити передачу своєму воротарю й обійти Правило при виконанні штрафного/вільного удару (після того як арбітр попередив гравця, штрафний/вільний удар повинен пробиватися повторно).

Святкування забитого голу

Хоча гравцю можна виражати радість з приводу забитого голу, але такий прояв радості не повинен бути надмірним.

Розумний прояв радості припустимий, але практика хореографічних трюків не заохочується, коли приводить до надмірного затягування часу, і арбітрам даються інструкції втручатися в подібних випадках.

Гравця слід попередити, якщо він:

- на думку арбітра, демонструє жести, що є провокаційними, глузливими або підбурюючими;
- піднімається на огорожу по периметру поля, виражаючи радість з приводу забитого голу;
- знімає з себе футболку через голову або накриває нею голову;
- надягає на голову або на обличчя маску чи інший аналогічний предмет.

Самостійний вихід з поля для вираження радості з приводу забитого голу не є порушенням, що заслуговує попередження, але важливо, щоб гравці поверталися на поле якнайшвидше.

Від арбітрів очікується дія в попереджувальній манері та демонстрування розсудливості у випадках вираження радості з приводу забитого голу.

Прояв незгоди словами або діями

Гравець, який виражає незгоду за допомогою вираження протесту (в усній або іншій формі) з приводу рішення арбітра, повинен бути попередженим.

У капітана команди немає особливого статусу або привілеїв відповідно до Правил гри, але він несе певну відповідальність за поведінку своєї команди.

Затримка поновлення гри

Арбітри повинні попереджати гравців, які затримують поновлення гри з тактичних причин у таких випадках:

- виконують штрафний/вільний удар не з того місця з наміром змусити арбітра призначити зазначений удар повторно;
- створюють видимість наміру виконати вкидання м'яча з-за бокової лінії, а потім передають цю функцію одному з партнерів по команді;
- відбивають м'яч або беруть його в руки та несуть після зупинки гри арбітром;
- занадто затримують вкидання м'яча з-за бокової лінії або виконання штрафного/вільного удару;
- затримують вихід з поля в процесі проведення заміни;
- провокують конфронтацію, навмисне торкаючись до м'яча після зупинки гри арбітром.

Систематичне порушення правил

Арбітри повинні приділяти більше уваги гравцям, які систематично порушують Правила. Обов'язково вони мають знати, що гравець який зробить кілька різних порушень, він повинен бути покараний попередженням за систематичне порушення Правил.

Немає конкретної кількості порушень, що визначає поняття «систематичні порушення». Це цілком питання думки арбітра, яка вирішується в контексті ефективного управління грою.

Серйозне ігрове порушення

Серйозним ігровим порушенням є використання гравцем надмірної сили або жорстокості проти суперника в боротьбі за м'яч, який перебуває у грі.

Підкат, що загрожує безпеці супернику, слід розглядати, як серйозне ігрове порушення.

Будь-який гравець, який, веде боротьбу за м'яч, користується однією або двома ногами, стрибає на суперника спереду, збоку або ззаду, застосовує надмірну силу та загрожує небезпеці супернику, винен у серйозному ігровому порушенні.

«Принцип переваги» не застосовується в ситуаціях при серйозному ігровому порушенні, якщо тільки не виникне очевидна голюва можливість взяття воріт. Арбітр повинен вилучити гравця за серйозне ігрове порушення відразу, коли м'яч вийде з гри.

За серйозне ігрове порушення гравця слід вилучити з поля та поновити гру штрафним ударом з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару) або ударом з 11-метрової позначки (якщо порушення було скоєно в межах його штрафної площі).

Агресивна поведінка

Агресивною поведінкою є використання гравцем, який не веде боротьбу за м'яч, надмірної сили або жорстокості проти суперника.

Крім того, агресивною поведінкою є використання гравцем надмірної сили або жорстокості стосовно партнера по команді, глядачів, офіційної особи матчу чи будь-якої іншої особи.

Агресивна поведінка може проявлятися на полі для гри або за його межами незалежно від того, коли м'яч був у грі чи ні.

Перевага не застосовується в ситуаціях, коли проявилася агресивна поведінка, якщо тільки не виникне очевидна гольова можливість взяття воріт. Арбітр вилучає гравця за агресивну поведінку відразу, коли м'яч вийде з гри.

Нагадуємо арбітрам, що агресивна поведінка часто призводить до масової конфронтації. Тому вони повинні намагатися запобігати такому розвитку подій за допомогою активного втручання.

Гравець, запасний гравець або замінений гравець має бути вилучений за агресивну поведінку.

Поновлення гри

- Якщо м'яч не у гри, гра поновляється відповідно до попереднього рішення.
- Якщо м'яч у гри, а порушення було скоєно за межами поля:
- - якщо гравець уже залишив поле та робить порушення, гра поновляється «спірним м'ячем» у тому місці, де знаходився м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчій до того місця точці, де знаходився м'яч на момент зупинки гри;
- - якщо гравець залишає поле, щоб зробити порушення, гра поновляється вільним ударом з місця, де був м'яч на момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
- Якщо м'яч у гри та порушення відбувається на полі для гри:
 - відносно суперника: гра поновляється штрафним ударом з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару) або ударом з 11-метрової позначки (якщо порушення було скоєно в штрафній площі команди гравця, який порушив правило);
 - відносно партнера по команді: гра поновляється вільним ударом з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
 - відносно запасного або заміненого гравця: гра поновляється вільним ударом з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
 - відносно арбітра або асистента арбітра: гра поновлюється вільним ударом з місця, де було скоєно порушення (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару);
 - відносно іншої особи: гра поновляється «спірним м'ячем» у тому місці, де знаходився м'яч на момент зупинки гри, якщо тільки гра не була зупинена в площі воріт. У цьому випадку арбітр кидає «спірний м'яч» на лінії, що обмежує площу воріт, паралельній лінії воріт, у найближчому місці, де був м'яч на момент зупинки гри;

Порушення, пов'язані з кинутим предметом (або м'ячем)

Якщо гравець, запасний або замінений гравець кидає предмет у суперника або іншу особу в нерозсудливий спосіб, коли м'яч перебуває у грі, арбітр повинен зупинити гру та попередити порушника.

Якщо гравець, запасний або замінений гравець кидає предмет у суперника або іншу особу з надмірною силою, коли м'яч перебуває у грі, арбітр повинен зупинити гру та вилучити гравця за агресивну поведінку.

Поновлення гри

- Якщо гравець, перебуваючи у своїй штрафній площі, кидає предмет в суперника, який перебуває за межами штрафної площі, арбітр поновлює гру штрафним ударом на користь команди суперника, що виконується з місця, де предмет потрапив або міг потрапити в суперника.
- Якщо гравець, перебуваючи у своїй штрафній площі, кидає предмет в суперника, який перебуває у штрафній площі, арбітр поновляє гру ударом з 11-метрової позначки.
- Якщо гравець, перебуваючи на полі, кидає предмет у будь-яку особу, яка перебуває за межами поля, арбітр поновлює гру вільним ударом з місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).
- Якщо гравець, перебуваючи за межами поля, кидає предмет в суперника, який перебуває на полі, арбітр поновлює гру штрафним ударом на користь команди суперника, що виконується з місця, де предмет потрапив або міг потрапити в суперника, або ударом з 11-метрової позначки (якщо порушення було скоєно у штрафній площі команди гравця, який порушив Правило).
- Якщо запасний або замінений гравець, перебуваючи за межами поля, кидає предмет в суперника, який перебуває на полі, арбітр поновлює гру вільним ударом на користь команди суперника з місця, де знаходився м'яч на момент зупинки гри (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Позбавлення суперника голу або очевидної гольової можливості

Існують два порушення правил, пов'язаних з позбавленням суперника голу або очевидної гольової можливості. Не обов'язково, щоб порушення відбувалося у межах штрафної площі.

Якщо арбітр використовує «принцип переваги» при позбавленні суперника очевидної гольової можливості, і м'яч проходить напряду у ворота, незалежно від гри суперника рукою або порушення суперника, гравець не може бути вилученим, але має бути попередженим.

Арбітри повинні враховувати такі обставини, коли приймають рішення щодо вилучення гравця, який позбавляє суперника очевидної гольової можливості:

- відстань між місцем порушення і воротами;
- імовірність контролю м'яча або заволодіння ним;
- напрямок розвитку атаки;
- розташування захисників та їх кількість;
- порушення, пов'язане з позбавленням очевидної гольової можливості суперника забити м'яч, можуть каратися штрафним/вільним ударом.

Процедура

М'яч знаходиться у грі, коли по ньому завдають удару і він починає рухатися.

Штрафний/вільний удар може виконуватися однією або обома ногами одночасно так, щоб м'яч був піднятим у повітря.

Використання оманливих рухів при виконанні штрафного/вільного удару з метою ввести в оману суперника дозволяється, як частина футболу. Однак якщо, на думку арбітра, використання оманливих рухів розглядається як прояв неспортивної поведінки гравця, його слід попередити.

Якщо гравець, який правильно виконує штрафний/вільний удар, навмисне попадає м'ячем у суперника, щоб вдруге завладіти м'ячем, але не робить це в недбалій, нерозсудливій манері або з надмірною силою, арбітр продовжує гру.

Виконання вільного удару слід повторити, якщо арбітр не піднімає руку демонструючи, що удар вільний, і м'яч потрапляє напряду у ворота. Першочергово призначений вільний удар не анулюється через помилку арбітра.

Відстань

Якщо гравець приймає рішення швидко виконати штрафний/вільний удар, але суперник, який перебуває ближче 9,15 метра від м'яча, перехоплює його, арбітр продовжує гру.

Якщо гравець приймає рішення швидко виконати штрафний/вільний удар, і суперник, який перебуває біля м'яча, навмисне заважає йому виконати удар, арбітр попереджає гравця за затримку поновлення гри.

Коли команда, що захищається, виконує штрафний/вільний удар зі своєї штрафної площі, а один або кілька гравців суперника залишаються у цій штрафній площі, оскільки захисник приймає рішення швидко виконати штрафний/вільний удар, і гравці команди суперника не встигли залишити штрафну площу, арбітр продовжує гру.

Процедура

Застосування оманливих рухів під час розбігу перед виконанням 11-метрового удару з метою ввести в оману суперника дозволяється, як частина футболу. Однак застосування оманливих рухів перед безпосереднім нанесенням удару по м'ячу, після завершення розбігу вважається порушенням згідно Правила 14, прояв неспортивної поведінки, гравець повинен бути попередженим.

Підготовка до виконання 11-метрового удару

Перед виконанням удару з 11-метрової позначки, арбітр повинен дотримуватись таких вимог:

- визначення гравця, який виконує удар;
- м'яч правильно встановлений на 11-метровій позначці;
- воротар перебуває на лінії воріт між стійками воріт обличчям до гравця, який виконує удар;
- гравці обох команд повинні перебувати:
 - за межами штрафної площі;
 - за межами зони, визначеної дугою 11-метрової позначки;
 - за лінією м'яча.

Порушення – Після свистка та перед введенням м'яча в гру

Порушення у зв'язку з входом у межі штрафної площі або в зону, визначену дугою 11-метрової позначки	Результат удару	
	М'яч проходить у ворота	М'яч не проходить у ворота
Гравець, який атакує	Удар перебивається	Вільний удар
Захисник	Гол	Удар перебивається
Обоє	Удар перебивається	Удар перебивається

Процедури – Порухення

Нагадуємо арбітрам, що гравці команди суперника можуть перебувати на відстані не ближче 2 метрів від місця вкидання м'яча. Якщо необхідно, арбітр повинен нагадати будь-якому гравцю про дотримання зазначеної відстані перед виконанням вкидання та попередити гравця, якщо він і надалі не відходить на зазначену відстань. Гру слід поновити вкиданням м'яча.

Якщо гравець, який правильно виконує вкидання, навмисно кидає м'яч у суперника, щоб вдруге заволодіти м'ячем, але не робить це в недбалій, нерозсудливій манері або з надмірною силою, арбітр не зупиняє гру.

Якщо м'яч після виконання вкидання проходить прямо у ворота команди суперника, арбітр повинен призначити удар від воріт. Якщо м'яч після виконання вкидання проходить прямо у ворота команди гравця, який виконував вкидання, арбітр повинен призначити кутовий удар.

Якщо м'яч торкнеться землі, перед тим як увійде у гру, вкидання повинен повторити гравець тієї самої команди з того самого місця за умови його правильного виконання. Якщо процедуру вкидання м'яча порушено, його має повторити команда суперника.

Процедури – Порушення

Якщо гравець, який правильно виконав удар від воріт, навмисне торкнеться до м'яча вдруге коли м'яч вийшов за межі штрафної площі, але до того, як м'яча торкнеться будь-який інший гравець, арбітр повинен призначити вільний удар з місця, де було скоєно другий дотик (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/ вільного удару).

Однак якщо гравець торкнеться до м'яча рукою, арбітр повинен призначити штрафний удар і, якщо необхідно, застосувати дисциплінарну санкцію.

Якщо гравець команди-суперника ввійде в штрафну площу перш ніж м'яч ввійде у гру, і захисник порушить правило, удар від воріт повторюється, а захисник може бути попереджений або вилучений залежно від характеру порушення.

Процедура – Порушення

Нагадуємо арбітрам, що гравці команди-суперника повинні перебувати на відстані, мінімум, 9.15 метра від кутового сектору, поки м'яч не увійде у гру (для допомоги можна скористатися додатковими розмітками за межами поля). Якщо необхідно, арбітр повинен нагадати будь-якому гравцю про дотримання зазначеної відстані перед виконанням кутового удару та винести попередження гравцю, якщо він і надалі не відходить на зазначену відстань.

Якщо гравець, який виконує кутовий удар, торкнеться до м'яча вдруге перш ніж до нього торкнеться інший гравець, арбітр повинен призначити вільний удар з місця, де відбувся другий дотик (див. Правило 13 – Місце виконання штрафного/вільного удару).

Якщо гравець, який правильно виконує кутовий удар, навмисне потрапляє м'ячем у суперника, щоб вдруге торкнутися м'яча, але не робить це в недбалій, нерозсудливій манері або з надмірною силою, арбітр не зупиняє гру.

М'яч встановлюється всередині кутового сектору та входить у гру в момент виконання удару по ньому ногою. Тому м'яч не повинен залишати межі кутового сектору, щоб увійти у гру.

На схемі ілюструються деякі правильні та неправильні положення.

Удари з 11-метрової позначки

Процедура

- Удари з 11-метрової позначки не є частиною матчу.
- Штрафна площа, у якій виконуються удари з 11-метрової позначки, може бути замінена тільки у випадку непридатності воріт або газону.
- Після того як усі гравці, які мають право, виконали удари з 11-метрової позначки, цієї послідовності можна не дотримуватися при подальшому виконанні ударів.
- Кожна команда відповідає за вибір гравців із числа присутніх на полі до кінця матчу та чергу виконання ними ударів.
- Травмований гравець, але не воротар, не може бути замінений у процесі виконання ударів з 11-метрової позначки.
- Якщо воротаря вилучають у процесі виконання ударів з 11-метрової позначки, його замінить гравець, який відіграв до закінчення матчу.
- Арбітр може винести попередження гравцю, запасному або заміненому гравцю чи вилучити його в процесі виконання ударів з 11-метрової позначки.
- Арбітр не припиняє матч, якщо в команді залишається менше 7 гравців у процесі виконання ударів з 11-метрової позначки.
- Якщо гравець отримує травму або вилучається в процесі виконання ударів з 11-метрової позначки та у команді залишається на одного гравця менше, арбітр не повинен скорочувати кількість гравців, які пробивають удари з 11-метрової позначки, в іншій команді. Однакова кількість гравців в обох командах регулюється тільки до початку виконання ударів з 11-метрової позначки.

Федерація Футболу України
Відділ забезпечення арбітражу

Україна, 01133, Київ, Лабораторний провулок, 7а

Тел.: +38 044 521 05 53

Для службового користування